

VGR Analys 2020:38
Koncernkontoret
2020-09-02

Utvärdering av 2018 och 2019 års utlysningar inom Samhällsentreprenörskap

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattande reflektioner	3
1. Inledning	8
2. Utvärderingens syfte	8
3. Bakgrund.....	9
3.1 Vad säger tidigare utvärderingar.....	10
4. Genomförande samhälls­entreprenörskap.....	14
4.1 Under utlysningen	16
4.2 Bedömningsperiod	21
4.3 Efter beslut om stöd eller avslag	26
4.4 Resultat efter genomfört projekt	29
5. Liknande satsningar	35
Bilaga 1: Projekt som finansierats inom samhälls­entreprenörskap	37
Bilaga 2: Öppna svar i sin helhet (enkät med beviljade projekt)	41
Bilaga 3: Öppna svar i sin helhet (enkät med sökande som fick avslag).....	43

Sammanfattande reflektioner

Syftet med utvärderingen är att få ökad kunskap i hur den utlysningensmodell av samhälls-entreprenörskap som använts har fungerat i de två utlysningar som genomfördes 2018 och 2019. Frågeställningar att belysa är bland annat:

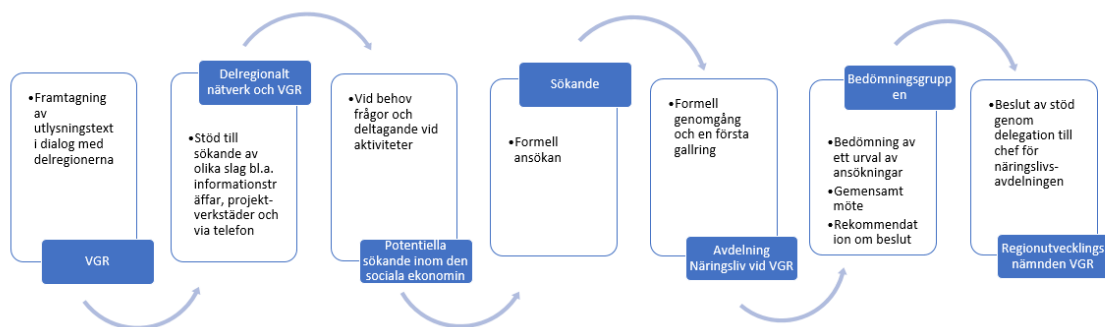
- Hur har de olika delregionerna arbetat med sina uppdrag?
- Har arbetet med utlysningen inneburit ett mervärde delregionalt, för de delregionala nätverken eller på annat sätt? Till exempel nya kontakter, nya medlemmar, ökad kunskap inom föreningslivet, nya initiativ till samverkan?
- Finns behov till att utveckla utlysningensmodellen och i så fall på vilket sätt och varför? Fördelar och nackdelar med utlysningensmodellen? Till exempel
 - Hur bedöms mervärdet med de delregionala representanterna kopplat till såväl stöd till sökande, under genomförandet som för de som har fått avslag? På vilket sätt?
 - Hur har utlysningensmodellen med fokus på bedömning av ansökningar fungerat?
 - Hur bedöms söktrycket och att relativt få ansökningar beviljas?
- Vilka resultat förväntas respektive har skapats hos de beviljade projekten?

De metoder som använts är skriftliga underlag samt intervjuer med de delregionala kontaktpersonerna samt tjänstepersoner vid Västra Götalandsregionen. Vidare har en enkät gått ut till beviljade projekt samt en enkät till de sökande som fick avslag 2019. Utvärderingen har genomförts av Monica Emanuelsson vid enheten samhällsanalys, Koncernkontoret Västra Götalandsregionen.

För att genomföra Samhälls-entreprenörskap har en ny utlysningensmodell för genomförandet använts där såväl Västra Götalandsregionen som de delregionala plattformarna för social ekonomi deltar i kontakten med sökande och projektägare. Plattformarna har erhållit medel från regionutvecklingsnämnden för detta.

Bilden nedan beskriver respektive deltagande aktörs roll kopplad till processen av samhälls-entreprenörskap i fasen av utlysning och bedömning.

Figur: Process och ansvariga för respektive steg i processen

Genomförande på delregional nivå

Under utlysningssperioden arbetar delregionerna på ett förhållandevis lika sätt där plattformarna har kontakt med sökande och genomför olika typer av träffar. Utvärderingen går inte in i detalj men en viss lokal variation i hur man lägger upp arbetet finns. Det handlar till exempel om man fokuserar på att genomföra större möten alternativt har mer direktkontakt med sökande. Det finns en tydlig ambition hos flera delregioner att komma ut till olika geografiska delar för att på detta sätt sprida informationen till fler föreningar. Detta är något som Västra Götalandsregionen lyfter som viktigt.

På vilket sätt och från vem föreningarna fick information om själva utlysningen varierar. Sex av respondenterna anger att de fick information om utlysningen skriftligt/via hemsidan för Västra Götalandsregionen, sju fick den via aktörer inom sociala ekonomin och tre fick information via kollega eller på annat sätt. Intervjuerna lyfter att det finns ett stort behov av stöd och rådgivning i samband med att skriva ansökan. Enkätsvaren för de beviljade projekten ger till viss del en spretig bild. En klar majoritet av respondenterna svarar att ansökan i sin helhet varken är svår eller enkel. Det är dock 9 av de 16 respondenterna som svarade att de behövde hjälp med att fylla i blanketten. Bilden av vem som gav hjälpen varierar. Fyra respondenter svarar tjänstepersoner vid Västra Götalandsregionen, fyra svarar det delregionala nätverket, två den egna organisationen och slutligen en anger annan. Framförallt är det områdena i ansökningsblanketten som avser jämställdhet, integration, miljö och tillgänglighet, kostnader och finansiering samt indikatorer där svarande anger är svår eller mycket svår.

Av de projekt som fick avslag svarar 12 av de 27 respondenterna att de har deltagit i aktiviteter inför att de ansökte om medel. Av de tolv respondenterna har tio angett att de deltagit i övergripande informationsmöten, fyra i projektverkstäder och en i skivrarverkstad. Sju av de som hade deltagit svarar att de fått hjälp av aktiviteterna.

Delregionerna har även haft kontakt med projekten under genomförandet. Det innebär att det har genomförts träffar som skapat en möjlighet för att sprida och tillvarata lärdomar. Till exempel har projekten bjudits in till en regiongemensam träff i Göteborg som de intervjuade lyfter som lyckad. Av respondenterna till enkäten är det dock endast 4 av 16 som anger att de har haft kontakt med andra projekt/förstudier som fått medel. I enkäten ställdes även frågor om vad respondenten anser att kontakt med liknande projekt kan bidra med. Svaren visar att den upplevda nyttan framförallt verkar ligga i framtiden, till exempel anger sju att det är troligt eller mycket troligt att liknande projekt kan möjliggöra kontakter för framtida gemensamma projekt och elva anger att de kan få inspiration till nya projektidéer. Det är dock nästan hälften som anger mindre eller inte troligt att andra projekt kan bidra med input till det (nuvarande) projektets inriktning eller med kunskaper i projektadministration. Intervjuerna visar att det har funnits idéer att utveckla stödet under genomförandet men vilket behov föreningarna har varierar stort beroende på vilken erfarenhet de har.

Såväl intervjuer som enkät svar visar att såväl den delregionala hanteringen som projektgenomförandet har fått justerats under 2020 på grund av Coronapandemin. Ett exempel som lyfts är kontakten med föreningar som fått avslag. Det är endast 4 av 26 som i enkäten till avslag som svarade ja på frågan om den delregionala nivån har varit i kontakt med dem efter avslag. I de öppna svaren lyfts också en klar kritik kring att de inte fått någon återkoppling. Bilden som ges i intervjuerna är att den delregionala nivån hade mer kontakt med avslag vid första utlysningen. På frågan om delregionerna har några

fastställda rutiner för hanteringen av avslag så är bilden att detta inte finns. Delregionerna själva lyfter att de främst har kontakt med de föreningar där man ser en potential till annan finansiering.

Mervärdet med utlysningssmodellen

Upplägget med såväl ett delregionalt och regionalt deltagande bedöms som positivt. Det bidrar till att man får in olika perspektiv i hanteringen. Roller och hantering har också diskuterats under genomförandet. Intervjuerna visar emellertid att det är viktigt att öka samsynen då det finns en viss otydlighet. Det handlar bland annat om vilken roll den delregionala nivån har. Ska och kan de till exempel vara ett ”filter” och kontrollinstans som sökande kontaktar istället för Västra Götalandsregionen? Ett exempel där det under genomförandet har funnits olika syn är det att Västra Götalandsregionen genomför en första gallring av ansökningar innan de skickas till bedömningsgruppen. Å ena sidan innebär det att den delregionala nivån inte får komma till tals över alla inkomna ansökningar men å andra sidan är Västra Götalandsregionen beslutade organisation. En följd av gallringen som lyfts är att detta skapat problem till exempel när delregional nivå sedan ska ha kontakt med avslag. I utvärderingen lyfts förslag för att öka samsynen, till exempel fler möten för att hålla varandra informerade till och att låta den delregional nivå göra en första genomgång av sin delregions inkomna ansökningar. Vidare lyfts även ett önskemål att Västra Götalandsregionen ska delegera medel till plattformarna.

En annan aspekt kopplat till rollerna är risken för otydlighet för sökande. Utvärderingen har inte ställt frågor om detta i enkäten men man kan tänka sig att utifrån sökandes perspektiv vore det bra om rollerna kunde renodlas än mer. Enkätsvaren visar att både regional och delregional nivå har kontakt med sökande och projektägare.

Den utlysningssmodell som har använts kräver även en hel del resurser både delregionalt och regionalt. Under bedömningsfasen varierar de delregionalas svar från en dag till en vecka för att läsa ansökningarna. De rekvisitioner som har inkommit från delregionerna per 2019-12-31 visar att Fyrbodal och Skaraborg har rekvirerat cirka 150 tkr medan Göteborgsregionen och Sjuhärad har rekvirerat cirka 110 tkr. För Göteborgsregionen gäller detta belopp fram till mars 2020. Hur mycket de har rekvirerat säger sedan inte något om varken vilken typ av insatser som genomförts eller kvalitén på dessa. Till delregionernas arbetsinsats ska även läggas den tid som tjänstepersoner från Västra Götalandsregionen lägger. En uppskattning av ansvarig är att i tid för en utlysning efter sista ansökningsdag handlar det om mer än två veckors arbetstid för genomläsning och bedömning, inklusive bedömningsmöten. Därtill kommer dialog med projektsökande för kompletteringar av ansökningar inför beslut, samt arbete med att skriva fram dokument för beslut och avslag. Enligt uppgift läste minst två personer en och samma ansökan. De var totalt fyra tjänstepersoner involverade i hanteringen även om inte alla deltog på bedömningsmötena. Därutöver har även en ekonom gått igenom budgetarna för beviljade projekt.

Styrning och inriktning

I utlysningarna anges att syftet är att tillvarata idékraften inom social ekonomi och främja en innovativ utveckling inom föreningslivet. Vidare anges att syftet är att stimulera lokala idéer som främjar ett ökat entreprenörskap, ökad sysselsättning, nya arbetssätt, ökad samverkan och nya lösningar på sociala utmaningar. Det finns inte något uppdaterat program för social ekonomi utan det är inriktningen i programmet för perioden 2012-2015 som fortfarande gäller. Det innebär att tydligheten kring mål och syfte kan diskuteras.

En ambition med utlysningarna i samhälls-entreprenörskap har varit att få in många nya idéer och olika typer av projekt. Det innebär att utlysningstexterna har haft ett upplägg att vara breda och relativt generella. Detta är något som merparten intervjuade lyfter som positivt utifrån att utlysningarna tilltalar många olika föreningar och typer av projekt. Det finns dock någon som uttrycker att man kanske borde styra något mer för att nå ut brett och nå sökande som inte är ”proffssökande”.

Utifrån antal beviljade projekt per delregion har föreningar i Göteborgsregionen erhållit elva projekt. Även merparten av det totala antalet ansökningar (cirka 45 procent) kommer därifrån. Skaraborg har erhållit medel till fyra projekt, Sjuhärad fem och Fyrbodals sju. Andelen avslag har uppgått till 82 procent i Göteborgsregionen respektive Skaraborg följt av 77 procent i Sjuhärad och 73 procent i Fyrbodals. På en regional nivå är det cirka 80 procent avslag.

Även bedömningskriterierna som använts speglar bredden. Det finns kriterier för samhälls-entreprenörskap och projektplan samt en fri poäng. En kommentar kopplat till bedömningskriterierna är att de har använts som grund för diskussionen i bedömningsgruppen, det vill säga inte som grund för beslutet. I kriteriet samhälls-entreprenörskap ingår bedömning av nyskapande, entreprenörskap, lokal utveckling, samverkan och integration/miljö/jämställdhet, det vill säga viktiga parametrar som ofta är svårbedömda. Till exempel nyskapande anges handla om nyskapande/innovativt/ny lösning på samhällsproblem. I tidigare utvärderingar har svårigheten kopplat till olika begrepp, till exempel social innovation och socialt entreprenörskap, lyfts. Den nu aktuella utvärderingen har inte belyst om delregional och regional nivå har samma tolkning av olika begrepp. De gemensamma bedömningsmötena borde vara en bra grund för en gemensam syn. En intervjuperson lyfter just nyskapande som ett svårt kriterium då sökande ofta anser att de är innovativa och nyskapande. I intervjuerna är man överlag nöjd med bedömningskriterierna och då särskilt den fria poängen. Det finns dock intervjupersoner som lyfter att det är förhållandevis omfattande med alla kriterier samt någon som lyfter att det till viss del är lite av samma sak. Vad gäller kriterierna för projektplan har delregionerna en viktig roll då de i många fall, om än inte alla, känner till föreningarna som söker.

För att öka tydligheten med insatser inom samhälls-entreprenörskap rekommenderas att en insatslogik arbetas fram. Det handlar om att få en gemensam syn på vilka långsiktiga effekter som framtida eventuella utlysningar ska ge. Vidare behövs en diskussion om vilken typ av projekt som kan bidra till att nå effekterna, det vill säga vilka aktiviteter krävs och vilka resultat förväntas dessa att ge. En insatslogik skulle både kunna öka den gemensamma (regionala och delregionala) synen på vilka insatser som bör prioriteras och även förbättra möjligheten till att kommunicera detta till sökande. En insatslogik skulle även kunna tydliggöra de eventuella överlappande delar med andra insatser som regionutvecklingsnämnden/Västra Götalandsregionen beslutar om till exempel inom KKN-programmet och regionalt serviceprogram. En rekommendation i följeforskningen 2009-2012 som fortfarande kan vara av vikt att ha med sig i ett sådant arbete är att smalare och spetsigare mål och övergripande vision ger en större träffsäkerhet och mer fokuserad styrning.

Andra upplägg vad gäller utlysningar har diskuterats. Det gäller till exempel mer riktade och tematiska utlysningar. Även om detta kan innebära att man eventuellt missar intressanta projektupplägg är frågan om man ändå borde fokusera mer. Detta grundar sig bland annat i den förhållandevis begränsande omfattningen att utlysningarna på cirka 2

miljoner kronor och det intresse som finns vilket har inneburit cirka 80 procent avslag. Det är sedan mycket tid som läggs ner både för genomförandet delregionalt/regionalt och hos föreningarna som söker. I intervjuer har det lyfts olika sätt för att kunna hantera detta. Ett exempel att projekt i första läget skulle komma in med en idéskiss som bedöms och att de som sedan anses bidra till inriktningen väljs ut för att formellt söka medel.

Resultat

De indikatorer som använts av projekten som avslutats har i princip uppnåtts med undantag av indikatorn privata och/eller offentliga som samverkar. Det är dock i princip ett projekt som gör att man inte ligger i linje även med den indikatorn.

Enkätsvaren visar på en bredd av resultat där flertalet respondenter har angett fler än ett svar. Av respondenterna har 12 av 16 angett arbetstillfällen som ett resultat som har nåtts/kommer att nås. Det är nästan lika många (elva svarande) som angett nya metoder och modeller respektive nya tjänster och produkter. Enkätsvaren vad gäller resultat ligger i linje med vad som åsyftas av utlysningarna, till exempel sysselsättning, nya arbetssätt, ökad samverkan och föreningsutveckling. En djupare analys med intervjuer hade behövts för att se på kvalitén av resultaten. Emellertid ger även genomgången av avslutade projekt en bild av att projekten har skapat många olika resultat till exempel ökad kunskap hos deltagare och kartläggningar. I anslutning till projektens inriktning har det funnits en möjlighet att söka antingen för projekt eller förstudie. En genomgång av projekthinnehåll och resultat visar att det inte är självklart varför vissa är förstudier medan andra är projekt. Då beloppsnivån är samma för förstudier och projekt är frågan om det är nödvändigt med två typer av insatser.

I två tidigare utvärderingar har resultat från olika typer av projekt inom social ekonomi tagits upp utifrån att det saknas indikatorer. Även i den nu aktuella utvärderingen är indikatorfrågan värd att lyfta. Det finns ett antal projektindikatorer som en sökande kan välja. Merparten av de beviljade projekten har använt sig av indikatorerna antal privata och/eller offentliga företag som samverkar samt antal kvinnor och män i kompetensutvecklingsinsats. Även indikatorerna antal nya företag samt antal nya metoder, verktyg och arbetssätt har använts. Enkäten till beviljade projekt visar fler möjliga resultat. För att få en bredare bild av resultaten hade sökande kunnat använda sig av projektindikatorerna ökade arbetstillfällen, antal individer i entreprenörsfrämjande aktiviteter samt antal nya eller utvecklade produkter som har kommersialiserats. Det är i en eventuell fortsättning viktigt att se över möjliga indikatorer. Detta arbete bör inkluderas i framtagandet av en insatslogik då indikatorerna ska belysa det resultat som projekten förväntas uppnå.

Enkäterna i utvärderingen lyfter frågan om föreningarna skulle ha genomfört projektet utan stöd från Västra Götalandsregionen alternativt om man har genomfört projektet/förstudien ändå. Av de beviljade projekten svarade 8 av 15 att man hade genomfört projektet ändå i mindre alternativt i samma omfattning. Lika många svarade nej på frågan. Av de sökande som fick avslag var det 9 som svarade att man hade genomfört projektet i mindre eller samma omfattning medan 18 svarar nej på frågan. Det är viktigt att lyfta att det är få respondenter.

1. Inledning

Västra Götalandsregionens regionutvecklingsnämnd har arbetet med olika insatser för den sociala ekonomin i flera år. Redan 2001 påbörjades en process med att ta fram ett program för den sociala ekonomin. Det första programmet antogs 2005 för att sedan revideras år 2007 respektive 2011. År 2012 fattade regionstyrelsen ett beslut¹ om en fortsättning. Det övergripande målet för programmet 2012-2015 var att främja den sociala ekonomin och dess aktörer och stärka den sociala ekonomins roll för tillväxt och utveckling i Västra Götaland. Regionutvecklingsnämnden (RUN) utsågs som ansvariga för genomförandet. Därefter har inte något nytt program tagits fram. Enligt ansvarig tjänsteperson vid Västra Götalandsregionen gäller i stort sett inriktningen i det senaste programmet fortfarande. Regionutvecklingsnämnden har sedan 2015 löpande beslutat om olika satsningar.

I samband med att regionutvecklingsnämnden 2018 och 2019 genomförde utlysning av medel för samhälls-entreprenörskap² testades även en ny utlysningsmodell. Det är dessa två utlysningar som den nu aktuella utvärderingen har fokus på.

2. Utvärderingens syfte

Som nämndes inledningsvis har utvärderingen fokus på de två senaste utlysningarna som regionutvecklingsnämnd har haft för samhälls-entreprenörskap. Det handlar om stöd till förstudier och projekt för aktörer inom social ekonomi. Den speciella utlysningsmodellen har använts har bland annat inneburit att det funnits delregionala nätverk som har erbjudit rådgivning och information till sökande föreningar.

Syftet med utvärderingen är att få ökad kunskap i hur utlysningsmodellen har fungerat i de två utlysningar som genomförts. Frågeställningar att belysa är bland annat:

- Hur har de olika delregionerna arbetat med sina uppdrag?
- Har arbetet med utlysningen inneburit ett mervärde delregionalt, för de delregionala nätverken eller på annat sätt? Till exempel nya kontakter, nya medlemmar, ökad kunskap inom föreningslivet, nya initiativ till samverkan?
- Finns behov till att utveckla utlysningsmodellen och i så fall på vilket sätt och varför? Fordelar och nackdelar med utlysningsmodellen? Till exempel
 - Hur bedöms mervärdet med de delregionala representanterna kopplat till såväl stöd till sökande, under genomförandet som för de som har fått avslag? På vilket sätt?
 - Hur har utlysningsmodellen med fokus på bedömning av ansökningar fungerat?

¹ 2012-06-19

² Sedan 2019 används begreppet samhälls-entreprenörskap istället för socialt entreprenörskap. Inriktningen är densamma och namnändringen handlar enligt VGRs tjänsteperson snarare om att förtydliga innebörden. I rapporten används begreppen samhälls-entreprenörskap i princip genomgående.

- Hur bedöms söktrycket och att relativt få ansökningar beviljas?
- Vilka resultat förväntas respektive har skapats hos de beviljade projekten?

De metoder som använts i utvärderingen framgår i tabellen nedan.

Tabell 1: Utvärderingsmetoder

Metod	Kommentar
Genomgång av material	Handlingar ³ som beskriver beslut och genomförande. Det finns även tidigare utvärderingar ⁴ som genomförts med koppling till social ekonomi. Dessa kommer också att vara en del av underlaget.
Intervjuer	<ul style="list-style-type: none"> • Intervjuer ska genomföras med: <ul style="list-style-type: none"> - Representanter från de fyra delregionala nätverken som även sitter i bedömningsgruppen. Sammanlagt sju personer har intervjuats. - Tjänstepersoner vid näringslivsavdelningen, koncernkontoret Västra Götalandsregionen.
Enkät	<ul style="list-style-type: none"> • Enkät till de beslutade projekten/förstudierna. Sammanlagt skickades enkäten till 27 mottagare varav 4 adresser återkom med felmeddelande. Det innebär att totalt 23 projekt fick enkäten. Av dessa svarade 16 respondenter, varav 12 från en organisation som drivit ett projekt och 4 som har drivit en förstudie. Ytterligare 4 har öppnat enkäten men valt att inte fylla i den. Svaren har lagts in i utvärderingen. Kompletta öppna svar återfinns i bilaga 2. • Enkät till de ansökningar som fick avslag 2019. Sammanlagt skickades enkäten till 55 mottagare varav 4 adresser återkom med felmeddelande. Det innebär att totalt 51 sökande erhöll enkäten. Efter en påminnelse har 27 respondenter besvarat enkäten samt ytterligare 6 har öppnat enkäten men valt att inte fylla i den. Svaren har lagts in i utvärderingen. Kompletta öppna svar återfinns i bilaga 3.

3. Bakgrund

Som angavs inledningsvis påbörjades en process för att ta fram ett program för social ekonomi med koppling till Västra Götalandsregionens regionutvecklingsnämnd redan 2001. Det senaste beslutade programmet avsåg perioden 2012-2015. Det övergripande

³ RUN 2018-00226, RUN 2018-00360, RUN 2018-00361, RUN 2018-00362, RUN 2018-00363 och RUN 2019-00551.

⁴ Lite ofokuserat, men mitt i prick, Utvärdering av VGRs handlingsprogram för den sociala ekonomin, Kontigo (VGRs utvärderingsrapport 2010:04), Vilja, kraft och resultat en utvärdering av VGRs program för social ekonomi, Contextio Ethnographic AB i samarbete med Oxford Consulting AB (VGR Utvärderingsrapport 2015:5), Följeforskning av programmet Socialt entreprenörskap vid VG-regionen (Rapport 1: Allt från slottsteater till etiskt klädföretagande, Rapport 2: Så nu – Skörda senare, Slutrapport: En droppe i havet, men helt rätt i tiden), Bert-Ola Bergstrand och Stefan Molnar (VGRs utvärderingsrapport 2012:02).

målet för programmet var att främja den sociala ekonomin och dess aktörer och stärka den sociala ekonomins roll för tillväxt och utveckling i Västra Götaland. Enligt ansvarig tjänsteperson gäller i stort samma inriktning även nu.

Utöver de insatser som genomförs inom ramen för utlysningarna av samhälls-entreprenörskap medfinansierar regionutvecklingsnämnden även andra projekt och verksamheter inom social ekonomi. Det handlar till exempel om *Coompanion* och *Mikrofonden Väst*. Regionutvecklingsnämnden är även medarrangör till *Stora sociala företagsdagen* som är ett evenemang för sociala företag. Regionutvecklingsnämnden har även sedan 2019 drivit projektet *Kraftfullt ekosystem för sociala företag i Västra Götaland*⁵ som medfinansieras tillsammans med Tillväxtverket. Detta projekt syftar till att bidra till att öka den sociala hållbarheten genom fler sociala innovationer och fler sociala företag som svarar mot samhällsliga behov i Västra Götaland.

Kopplat till regionutvecklingsnämnden (RUN) och den sociala ekonomin finns även *Sociala ekonomins råd (SER)* där både politiska representanter från RUN och representanter från de fyra delregionala nätverken för social ekonomi sitter med. I regionutvecklingsnämndens detaljbudget lyfts en indikator fram kopplat till social ekonomi. Det är *Antal nya företag och nya idéer inom social ekonomi som främjar social innovation i projekt/verksamheter som får stöd av regionutvecklingsnämnden*⁶

Utöver de satsningar som genomförs av regionutvecklingsnämnden arbetar Västra Götalandsregionen på andra sätt med insatser för den sociala ekonomin. Till exempel fattade regionfullmäktige 2014 beslut om att Västra Götalandsregionens som organisation ska arbeta mer med den sociala ekonomin genom överenskommelsen att ”tillsammans utveckla välfärden”⁷. Till beslutet anges att ”Samverkan mellan det offentliga och den sociala ekonomin är en viktig framgångsfaktor för att nå de mål som finns formulerade i visionen om Det goda livet och i Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020 (VG2020)”⁸. Överenskommelsen hanteras av regionstyrelsen genom Västra Götalandsregionens beredning för folkhälsa och social hållbarhet. I överenskommelsen anges att ”den sociala ekonomin särskiljer sig från den privata och offentliga sektorn då den består av organisationer som har samhällsnytta och medlemsnytta som främsta mål samt tar tillvara invånarnas och samhällets intressen utan ekonomisk vinst som huvudsyfte. Den sociala ekonomin bedrivs främst i föreningar, kooperativ, trossamfund, stiftelser och liknande sammanslutningar”⁹.

3.1 Vad säger tidigare utvärderingar

De olika programmen för social ekonomi har som angavs inledningsvis utvärderats. Nedan görs en kortare genomgång av utvärderingarnas¹⁰ resultat med fokus på relevanta delar för

⁵ RUN 2018-00716.

⁶ Regionutvecklingsnämndens detaljbudget 2016, 2017, 2018 respektive 2019

⁷ Överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin, RS 767-2011.

⁸ Överenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin, RS 767-2011.

⁹ Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin, RS 767-2011

¹⁰ Lite ofokuserat, men mitt i prick, Utvärdering av VGRs handlingsprogram för den sociala ekonomin, Kontigo (VGRs utvärderingsrapport 2010:04), Vilja, kraft och resultat en utvärdering av VGRs program

den nu aktuella utvärderingen.

Utvärderingen Lite ofokuserat, men mitt i prick, 2010

Utvärdering genomfördes 2010 av Kontigo AB. Fokus var programmet för social ekonomi 2008-2012 bland annat utifrån måluppfyllelse, arbetsätt och övergripande resultat. De rekommendationer som utvärderarna lyfte var bland annat att inkludera social ekonomi i regionens övriga tillväxt- och utvecklingsarbete. De lyfte dock att detta bland annat förutsatte att det unika och potentialen med den sociala ekonomin togs tillvara.

Utvärderarna diskuterade vidare bland annat organiseringen där de lyfte fram att de då aktuella regionala nätverken hade börjat hitta sin form. Aktuella nätverk var Föreningen Göteborgs Sociala Ekonomi, Social Ekonomi i Sjuhärad, Sociala Ekonomins nätverk i Skaraborg samt Social Ekonomi FyrBoDal. Det vill säga de som ingår i nuvarande utlysningens modell för samhällsentreprenörskap. Dessa inklusive Sociala ekonomins råd (SER) och REVES¹¹ lyftes som på olika sätt utgöra ”viktiga inslag i en struktur som kan bidra till en fortsatt positiv utveckling av sektorn och i förlängningen hela samhället”¹². En aspekt som behövdes utvecklas var kommunikationen mellan nivåer i den sociala ekonomins nätverk och mellan aktörer. Detta för att 1) skapa en delaktighet och 2) möjliggöra ett ökat lärande i systemet.

Utvärderarna lyfte upp att programmets inriktning på socialt entreprenörskap behövde vidareutvecklas. Det handlade om att fortsätta att med relativt små medel genom utlysningar genomföra riktade satsningar på projekt eller sociala företag med ”en intressant utvecklingspotential”. Den andra typen av stöd handlade generellt om att stödja mer tjänste- och systemorienterade innovationer/utvecklingsinsatser inom ramen för den sociala ekonomin. Utvärderarna lyfte även en rekommendation om att arbeta mer med att kartlägga, visualisera, och att arbeta med indikatorer samt att stärka kopplingen till forskning och utveckling.

Följeforskning av programmet Socialt entreprenörskap vid VG-regionen

Följeforskningen som pågick september 2010 till januari 2012 hade fokus på programmet för Socialt entreprenörskap 2009-2012. Följeforskningen gick bland annat igenom ett urval av de beviljade projekten utifrån dimensionerna social, ekonomi, demokrati respektive ekologi samt utifrån nivåerna individ, lokal samt regional.

för social ekonomi, Contextio Ethnographic AB i samarbete med Oxford Research AB (VGR Utvärderingsrapport 2015:5), Följeforskning av programmet Socialt entreprenörskap vid VG-regionen (Rapport 1: Allt från slottsteater till etiskt klädföretagande, Rapport 2: Så nu – Skörda senare, Slutrapport: En droppe i havet, men helt rätt i tiden), Bert-Ola Bergstrand och Stefan Molnar (VGRs utvärderingsrapport 2012:02).

¹¹ REVES (European network of Cities & Regions for the Social Economy) är ett europeiskt nätverk som bland annat arbetar för ökade samarbeten på lokal och regional nivå, samt för att påverka och förbättra förutsättningar för social ekonomi på europeisk nivå

¹² Sid 32, Utvärderingen Lite ofokuserat, men mitt i prick, 2010.

Utvärderarna lyfte att det är en utmaning att utvärdera den sociala dimensionen av ekonomin där ”Många av de värden som genereras är ”immateriella”; osynliga för ögat, komplexa och föränderliga”¹³. Den mest vanliga aktiviteten i beviljade projekt var nätverkande som till exempel olika former av mötesplatser och plattformar där det sedan organiseras till exempel föreläsningar, seminarier, workshops, kurser och handledarsamtal. Det fanns även exempel på projekt där syftet var att stödja andra människor till entreprenörskap och programmet har berört ”allt från traditionellt entreprenörskap till kulturentreprenörskap och socialt entreprenörskap”.

Följeforskningen lyfte att det i den stora merparten projektansökningar fanns en bristande redogörelse på vilka sätt projekten faktiskt var innovativa. Vidare var många projektidéer ”redan formulerade innan entreprenörerna bestämde sig för att söka till programmet”. Utvärderarna lyfter att den innovation som sker i projekten istället handlar om att aktörer och målgrupper kopplas samman på nya sätt. Utvärderarna lyfter därför att det finns ”bristande evidens för att programmets utformning har lett till mer innovativa projekt än vad som vanligtvis är fallet i liknande program.”

Följeforskningen tog även upp hur projekten såg på ansökningsförfarandet. Det beskrevs som komplicerat. Programmet lyftes dock fram som ett mer öppet och tillgängligt program än många liknande program samt att de hade haft en god kontakt med Västra Götalandsregionen.

En slutsats som lyftes var att majoriteten av projekten sannolikt inte skulle ha blivit av om inte programmet hade funnits. Programmet bedömdes därför ha träffat rätt vad gäller målgrupp. Utvärderarna menade även att de flesta projekt som hade pågått en tid föreföll ha uppfyllt sina målsättningar. Det bedöms i utvärderingen som svårt att se hur de sociala entreprenörerna implementerat ny kunskap och nätverk i sina fasta organisationer.

Utvärderarna lyfte att ”ett kommande program skulle bli effektivare genom att erbjuda ett generellt kunskapsprogram för socialt entreprenörskap”. Deras idé var att dessa skulle handla om allt från hur man skriver en god ansökan till erfarenhetsutbyten mellan projekt. De lyfte även att om man genomför möten på olika platser i Västra Götaland så kan ”andra aktörer än sociala entreprenörer kunna bjudas in, såsom förvaltningar och traditionella företag, för att dessa ska lära sig mer om det sociala entreprenörskapet.”

Följeforskningen gick igenom kriterierna för urval av projekt och lyfte kopplat till detta följande rekommendationer:

- Smalare och spetsigare mål och övergripande vision ger större träffsäkerhet och mer fokuserad styrning.
- Det bör finnas ett större fokus på de indikatorer som berör nya företag, marknadsorientering, omsättning och samverkan.
- De fokusområden och perspektiv som berör kultur och hälsa, infrastruktur och kommunikationer, en gemensam region och internationalisering är underrepresenterade. Större fokus behövs här.
- Fler projekt som samverkar med näringslivet efterfrågas.

¹³ Sid 9 Slutrapport: Följeforskning av programmet Socialt entreprenörskap vid VG-regionen.

- Större tydlighet kring projektens innovativitet efterfrågas.
- Fler projekt med miljö och klimat som tydliga huvudmål ger en större koppling till samtliga dimensioner hos hållbar utveckling.

Vilja, kraft och resultat en utvärdering av VGRs program för social ekonomi

Utvärderingen genomfördes av Contextio Ethnographic AB i samarbete med Oxford Research AB. Denna utvärdering avsåg programmet för Social ekonomi 2012-2015. Fokus var att titta på resultatet samt hur arbetet har genomförts. Utvärderingen kom fram till att programmet hade en nära koppling till den regionala utvecklingsstrategin VG2020 och bidragit till uppfyllandet av VG2020s målsättningar. Programmet bedömdes ha stimulerat till entreprenörskap och intraprenörskap genom de stödstrukturer som utvecklats och de nya sociala företag och föreningar som skapats genom programmets aktiviteter. Utvärderingen lyfte även att programmet hade bidragit till att utveckla Västra Götaland som kunskapsregion genom till exempel ett stort antal kartläggningar och undersökningar som genomförts via förstudier eller som en del av projekt.

Vad gäller långsiktigheten i projekten lyfte utvärderarna att deras bedömning var att det fanns ett aktivt ägarskap bland projektägarna ”vilket är en viktig förutsättning för hållbara resultat”. En annan viktig förutsättning för långsiktigt hållbara effekter som lyftes var att ”samverkan inom den sociala ekonomin och mellan sociala ekonomi och andra aktörer har ökat och förstärkts.” En osäkerhet som lyftes i utvärderingen var att om fortsatt finansiering inte finns är det en ”uppenbar risk för projektresultatets hållbarhet”. Programmet bedömdes ha bidragit till ökad kunskap om lokala och regionala förhållanden och utvecklingsbehov inom den sociala ekonomin. Däremot menar utvärderarna att det saknas ”en struktur för tillvaratagande av dessa lärdomar och resultat”

Utvärderarna sammanfattar i sin analys följande resultat:

- Nya föreningar och sociala företag
- Ökad kännedom om utvecklingsbehov lokalt och regionalt
- Nya metoder och modeller för arbete med sociala ekonomins målgrupper
- Nya nätverk och strukturer för samverkan med bland annat kommun, andra föreningar, högskola och universitet
- Organisations- eller föreningsutveckling
- Synliggörande av den sociala ekonomin (allmänheten)

Enligt utvärderingen visade såväl enkät som intervjuer på goda resultat i förhållandevis små projekt. Tre femtedelar av enkätrespondenterna som uppgett att de beviljats stöd och de intervjuade har uppgett att projektet inte kunnat genomföras utan stödet till organisationen från programmet, vilket tyder på ett stort mervärde av utlysningarna. Begreppen social innovation och socialt entreprenörskap bedömdes som diffusa där även utlysningstexterna hade inkluderat breda beskrivningar av vad som ingick. Utvärderarna lyfte att möjligen hade mer tydliga effekter och resultat av projektstöden kunnat åstadkommas med smalare och mer strategiska och avgränsade utlysningar inom området, med tydliga definitioner av centrala begrepp.

4. Genomförande sambhällsentreprenörskap

Den aktuella utvärderingen har fokus på de två projektutlysningar som genomfördes 2018 respektive 2019. Utlysningen som genomfördes hösten 2018 avsåg att stödja projekt under 2019 och den andra avsåg projektgenomförande under 2020. Regionutvecklingsnämnden avsatte 2 miljoner kronor till utlysningen för 2019 och 2,1 miljon för 2020.

Kopplingen mellan satsningarna på samhällsentreprenörskap och den övergripande regionala utvecklingsstrategin VG2020 ligger inom temat *En ledande kunskapsregion* och den prioriterade frågan *Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag*. Inom frågan lyfts särskilt att ”Riktade åtgärder krävs för att underlätta för nya företag inom tjänstebaserade näringar, som vård och omsorg, besöksnäring, kulturella näringar och för utveckling av socialt entreprenörskap”¹⁴.

För att få med kompetens och kunskap om föreningarna på en lokal nivå har de delregionala nätverken Social Ekonomi i Fyrbodalen, Göteborgsregionens Sociala Ekonomi (GSE), Social ekonomi Sjuhärad respektive Sociala Ekonomins Nätverk i Skaraborg (SENS) deltagit i genomförandet. Representanter från nätverken ingår även i Sociala Ekonomins Råd (SER). Respektive delregion erhöll 150 000 kronor¹⁵ från regionutvecklingsnämnden för att delta i arbetet under perioden 2018-06-25—2019-12-31. Målet var att:

- Få fram bra och hållbara projekt i delregionen, samt att föreningarnas kompetens kring att söka, genomföra och avsluta projekt ökar.
- Föreningarna får genom projektet möjlighet att pröva och driva lokal utveckling genom att pröva nya insatser/aktiviteter samt kan nå ut till fler. Föreningarna får också via projektsatsningen ökad kompetens om att söka, driva och genomföra projekt vilket är till nytta för framtida lokal samhällsutveckling.

Istället för ”att föreningarnas kompetens kring att söka, genomföra och avsluta projekt ökar” angavs i beslutet till Skaraborg att ”Fyra projekt ska genomföras och nå sina uppsatta mål”. Vidare angavs även särskilt att ”Nya föreningar ska uppmuntras att söka projektmedel för att förverkliga sina idéer.”

Den insatser som delregionerna enligt besluten ska arbeta med är:

- Sprida information om utlysningar
- Ge visst stöd när projektbeskrivningar arbetas fram
- Delta i bedömningen av ansökningar
- Bidra under genomförandefasen för beviljade projekt
- Ge råd till de som erhållit avslag

¹⁴ Västra Götaland 2020, Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020. Prioriterad fråga 1.1.2 Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag.

¹⁵ RUN 2018-00360, RUN 2018-00361, RUN 2018-00362 och RUN 2018-00363.

Upplägget med en aktiv delregional nivå var att möjliggöra ett erfarenhetsutbyte mellan projektägarna samt underlätta kommunikation och administration.

Medlen till delregionerna förlängdes i maj 2020 till att även avse perioden till och med 2021-02-28. I förlängningsbesluten beviljades delregionerna ytterligare medel; Fyrbodal 60 000 kronor, Göteborgsregionen 70 000 kronor samt Sjuhärad och Skaraborg respektive 40 000 kronor var. De olika beloppen baserades bland annat på att delregionerna har olika antal beviljade projekt som pågår under 2020. Enligt förlängningsbeslutet ska medlen användas till:

- Gemensamma möten för de beviljade projekten i respektive delregion
- Återkoppling till de som fick avslag
- Individuella möten och telefonkontakter
- Uppföljning och spridning av projektresultat
- Resor
- Övrigt

Göteborgsregionen ska enligt sitt fortsättningsbeslut även genomföra en större, gemensam träff för alla projekt som pågår 2020 (totalt 14 projekt). Vidare anges för Sjuhärad, Skaraborg och Göteborgsregionen att de ska ha rådgivning till avslag i förekommande fall. I beslutet till Fyrbodal anges att beslutet ska användas som tillägg för merarbete för arbetet med två projektredovisningar (Kvartal 1 2020).

Vid en genomgång av inkomna rekvisitioner går att notera att Fyrbodal och Skaraborg per december 2019 rekvirerat cirka 150 tkr medan såväl Göteborgsregionen som Sjuhärad har rekvirerat cirka 110 tkr¹⁶. Vilka kostnadslag som har tagits upp i rekvisitioner framgår i tabellen nedan.

Tabell 2: Rekvirerade medel per 2019-12-31*

Kostnadsposter	Fyrbodal	Göteborgsregionen	Sjuhärad	Skaraborg
Lönekostnader	130 939	75 808	106 824	135 885
Overheadkostnader	19 640	3 125		3 500
Externa tjänster		18 000		
Resor	1 985		1 664	5 342
Lokaler		5 880	500	5 000
Övrigt	2 388	4 445		70
Total	154 952	107 258	108 988	149 797

*För Göteborgsregionen avser rekvirerade medel perioden fram till 2020-03-27.

Nedan beskrivs genomförandet av samhälls-entreprenörskap under rubrikerna *Under utlysning*, *Bedömningsperiod*, *Efter beslut om stöd eller avslag* respektive *Resultat efter avslutat projekt*.

¹⁶ För Göteborgsregionen gäller att de rekvirerat cirka 110 tkr per sista mars 2020.

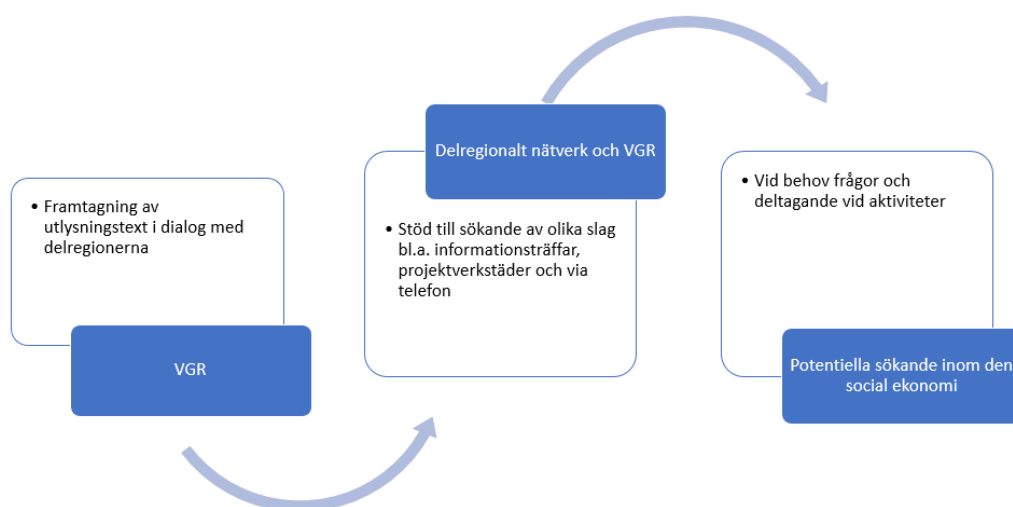
4.1 Under utlysningen

Syftet med utlysningarna samhälls-entreprenörskap är ”att tillvarata idékraften inom social ekonomi och främja en innovativ utveckling inom föreningslivet”¹⁷. Det handlar om mindre projekt eller förstudier (100-150 tkr) som möjliggör föreningsutveckling och utveckling av nya metoder, tjänster, produkter och processer. Beslutade insatser ska enligt 2019 års utlysning stimulera och tillvarata idéer för att skapa sysselsättning, nya arbetsformer, ökad samverkan och högre livskvalitet. Utlysningarna riktade sig till målgruppen aktörer inom social ekonomi i Västra Götaland. Som exempel lyfts ideella föreningar, ekonomiska föreningar och stiftelser. Aktiebolag kan inte söka medel.

Projektperiod att söka för var 12 månader (januari till december). Västra Götalandsregionen andel av finansieringen kunde uppgå till högst 75 procent av den totala budgeten exklusive direktfinansiering i form av ideell tid i utlysningen 2018 och till högst 50 procent av den totala budgeten inklusive direktfinansiering i form av ideell tid i utlysningen 2019. Projektstöd var inte möjligt att erhålla för ordinarie föreningsverksamhet och inte heller för att täcka föreningens löpande kostnader.

Arbetet under utlysningsperioden genomfördes av såväl representanter för Västra Götalandsregionen som de delregionala nätverken.

Figur 1: Process och ansvariga för stegen i utlysningsperioden

Utlysningstexter och genomförande

Utlysningstexter togs fram av Västra Götalandsregionen men delregionerna fick komma med synpunkter. Utlysningarna var breda i sin utformning och ansvarig tjänsteperson lyfter att de utformades så för att få in många nya idéer samt olika typer av projekt. Upplägget ska därför även ses som en viss ”trendspaning” för att få in det som är aktuellt för den sociala ekonomin just nu.

¹⁷ Utlysningstext 2018 för genomförande under 2019

Den breda formen av utlysning har gjort att man fick in många ansökningar och utifrån den ram som funnits har förhållandevis få blivit beviljade. Intervjuerna med delregionerna tyder i stort på att dessa är nöjda med att utlysningarna tilltalar många olika föreningar och olika typer av projekt. Det lyfts dock i någon intervju att ”ska man nå ut brett så måste man styra ut det mer”. Detta grundar den intervjuade på att det finns en risk att flera ansökningar kommer från ”proffssökande”.

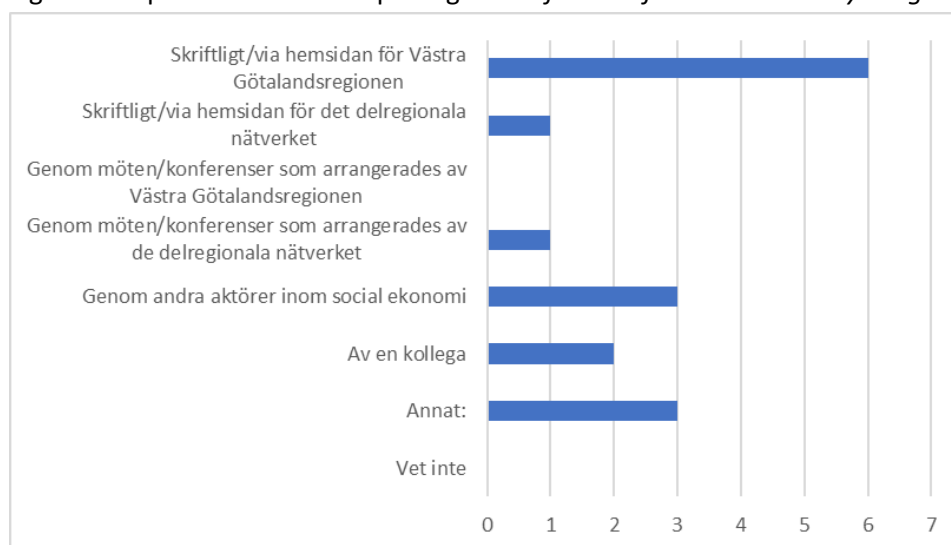
Andra möjliga typer av utlysningar/upplägg kom upp i intervjuerna. Till exempel har regionutvecklingsnämnden genomfört mer riktade utlysningar inom social ekonomi tidigare i samband med 2015 års flyktingvåg. En nackdel med tematiska utlysningar som lyftes i intervju med Västra Götalandsregionen är att man då kan missa det sociala innovationsperspektivet, det vill säga ”det man inte vet att det finns” kommer inte in. Under genomförandet har utöver tematiska utlysningar även diskuterats ett ansökningsförfarande i två steg. I det första steget skulle då en idébeskrivning tas fram och bedömas och i andra steget kunde en mer utvecklad ansökan tas fram. Det skulle enligt en intervjuad person ge en ökad möjlighet att ”få in guldkornen som inte kan skriva så bra och då lägger man inte ner så mycket tid på ansökningar som inte passar”.

En aspekt kopplat till utlysningarna som lyftes i merparten av de delregionala intervjuerna är utlysningsperiodens längd. 2018 års utlysning kom ut innan sommaren medan 2019 års kom i augusti. Det innebar att ansökningstiden förlängdes med två veckor för 2019. Delregionerna lyfter att det tar tid att få till bra ansökningar som innebär att med en kortare utlysningstid finns det en risk att kvalitén blir lägre. En annan aspekt som lyftes i ett par intervjuer kopplar an till vilken typ av projekt man vill få in. Det handlar om att en kortare utlysningsperiod fungerar för sökande som är vana att fylla i ansökningsblanketter medan för de som inte är vana behövs möten, projektverkstäder och en möjlighet att bolla idéer. En kontaktperson bedömer att det behövs en utlysningsperiod på minst 3-4 månader om man vill ha in projekt med hög kvalitet och nå lite mindre föreningar som kanske inte är lika vana att söka.

Kopplat till att projekten/förstudierna kan söka 100 000-150 000 kronor lyftes önskemålet av vissa delregioner att föreningar skulle kunna söka såväl lägre som högre belopp. Enligt uppgift har beloppen varit uppe till diskussion. Vad gäller lägre belopp nämns i intervjuerna allt från 5 000 till 100 000 kronor. Tanken med ett lägre belopp är att föreningar skulle kunna söka medel för att anordna något särskilt vid ett tillfälle. Det lyfts även att lägre belopp skulle kunna nå föreningar som inte har sökt tidigare det vill säga ofta än mer lokala projekt och mindre aktörer. Den bild som ges av flera delregionala kontaktpersoner är dock att det skulle bli mer administration med lägre belopp. De förespråkar därför att Västra Götalandsregionen skulle delegera beslut om mindre projekt till plattformarna.

För att få en bild hur beviljade projekt har nåtts av utlysningen ställdes en fråga i enkäten hur de fick information om utlysningen.

Figur 2: Respondenternas svar på frågan *Hur fick ni information om utlysningen?* (n=16)

Som figuren visar anger sex av respondenterna att de har fått information om utlysningen skriftligt/via hemsidan för Västra Götalandsregionen. Det är fem som svarar de delregionala nätverk alternativt sociala ekonomin. Två av de som svarat *annat* lyfter aktörer inom den sociala ekonomin. Det innebär att det är förhållandevis jämnt om respondenterna har erhållit informationen om utlysning av Västra Götalandsregionens eller genom aktörer inom den sociala ekonomin.

Projektträffar och lokalkännedom

Som angavs tidigare har delregionerna tillsammans med näringsavdelningen vid Västra Götalandsregionen haft en roll i att stödja sökande i utlysningsarbetet. Utöver att Västra Götalandsregionen ordnade en informationsträff under ansökningsfasen i samband med första utlysningen, samt gemensamma informationsträffar vid båda utlysningar för de beviljade projekten, har mycket av detta arbete skett delregionalt. I intervjuerna framgår att alla delregioner har genomfört aktiviteter för att stödja föreningar i den egna delregionen att söka medel. Det har handlat om informationsträffar, work-shops, projektverkstäder och skriparverkstäder.

Skaraborg spred information om utlysningen direkt till föreningar, till medlemmarna i SENS samt genom bland annat sociala medier. I sin slutrapport anges att de genomförde fyra projektverkstäder 2018. Dessa ägde rum i Lidköping, Töreboda och Falköping. Liknande möten genomfördes 2019 i Mariestad, Skövde, Lidköping och Falköping. Därtill har kontaktpersonerna haft direktkontakt med sökande. Föreningar har även fått stöd i att skriva sin ansökan och till exempel planera en budget.

Vad gäller Fyrbodal genomfördes informationsträffar i Uddevalla och Trollhättan under såväl hösten 2018 som 2019. Vidare genomfördes även projektverkstäder och stöd via telefon. I slutrapporten lyfter de att vid 2019 års informationsträffar märkte att "föreningarna tycker att det är värdefullt att få berätta om sin idé för varandra". Detta gjorde att man under 2019 avsatte mer tid till detta. I Fyrbodal lyckades man att skapa ett stort intresse och enligt kontaktpersonen ledde detta till ett större intresse än innan samt många bra ansökningar.

Föreningarna i Göteborgsregionen kunde 2018 delta på informationsmöte i Göteborg (två möten) och i Ale. Under 2019 genomfördes två informationsmöten. De har även genomfört projektverkstäder där projekten fått diskutera sina projekt och fått stöd samt haft individuella möten och telefonsamtal med föreningar.

I Boråsregionen hade man 2018 vad man kallar idéträffar. Dessa ägde rum i Kinna, Sjöbo och Hässleholm. De genomförde även en skriparverkstad i Hässleholm. Till detta genomfördes enskilda möten med föreningar. Enligt kontaktpersonerna var detta något som var lyckat då de till exempel fick en bättre uppfattning om hur det funkar i föreningen. Under 2019 genomfördes tre träffar. För att få till en spridning till föreningar som kanske tidigare inte sökt medel genomfördes träffarna utanför Borås.

I enkäten till de sökande som fick avslag ingick frågan om föreningen hade deltagit i några aktiviteter om utlysningen inför att ansökan skickades in. Av de 27 respondenterna angav 12 att de hade deltagit och 15 angav att de inte hade det. Av de som deltagit hade tio deltagit i övergripande informationsmöte om utlysningen, fyra i projektverkstad och en i skriparverkstad. Två svarar även annat. Kompletta öppna svar återfinns i bilaga 3 vad gäller enkäten till avslag. På frågan om de som deltagit i en aktivitet ansåg att de hade fått hjälp av dessa svarade sju ja, två nej och tre vet inte.

I en intervju med representant för Västra Götalandsregionen lyfts värdet med en delregional medverkan. Upplägget var tänkt att delregionerna skulle vara ett "filter" och att sökande inte skulle behöva vända sig till Västra Götalandsregionen. I flera fall bedöms detta ha fungerat bra men det finns gånger då det inte fungerat fullt ut vilket gjort att hen anser att man behöver arbeta än mer för att få en gemensam syn i de olika rollerna samt kunskap kring hanteringen av medlen och nytta. Även i intervjuerna med delregionerna lyfter flera intervjuade att det är en utmaning med de olika nivåerna och rollerna. Det handlar om att föreningarna inte alltid ser hur det hänger ihop vad gäller regional och delregional nivå. Vidare att det även finns en problematik i att den delregionala nivån är idéburen men som här ska representera regionen. Det gör att det i vissa fall kan vara knepigt i föreningarnas syn på delregionerna. En bild som ges i en intervju är att den delregionala nivån aldrig kan bli en kontrollinstans när de är ute och träffar föreningar utan det handlar snarare om att "få de regionala perspektiven att landa lokalt". Detta tar mycket tid och "vi behöver jobba med det effektivt".

För att öka samverkan och återkopplingen mellan delregional och regional nivå lyfts som förslag i ett par delregionala intervjuer att man kunde ha fler möten, till exempel digitala möten för att minska restiden. Nu har man två möten per termin och som en uttryckte det missar man då ett så går det lång tid mellan.

Kopplat till samsyn mellan delregion och region lyfts även i en intervju att delregionerna i slutändan inte vet vilka som söker. Här ges exempel på att vissa sökande går direkt på regional nivå. Detta medför enligt den intervjuade en svårighet att sedan i nästa steg göra en bedömning. I samband med detta lyfts att plattformarna eventuellt kunde bli än tydligare utpekade som "mellanhand".

En positiv aspekt med utlysningssmodellen som lyftes med delregional närvaro är att träffar på olika platser har kunnat genomföras. Det är ett arbetssätt som är svårare för Västra Götalandsregionen att matcha. Detta lyfter även delregionerna i sina intervjuer då man anser sig vara "närmare" föreningarna än den regionala nivån. Så även om delregionerna är förhållandevis stora är plattformarna etablerade och har ett stort kontaktnät. Det lyfts i

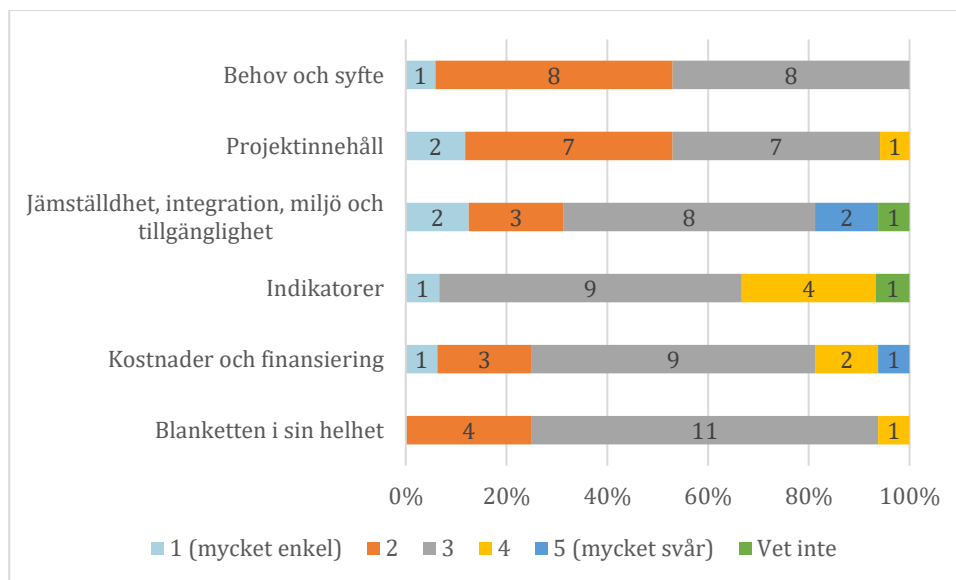
någon intervju att många föreningar arbetar med samhällsnytta men säger man sociala innovationer ”så förstår de inte men de jobbar med det genom att bredda sin verksamhet”, det vill säga att det inte är självklart för föreningar att de är samhällsentreprenörer.

Utöver att finnas nära föreningarna lyfts i intervjuerna med delregionerna att det finns ett stort behov av stöd och rådgivning när det gäller projektskrivningen och som någon uttryckte det ”många har svårt att formulera sina idéer i text och att få till en budget i balans”. Detta kan delregionala nivån hjälpa till och synliggöra. Genom att plattformarna också sitter i SER finns en koppling där till regional utveckling och en kunskap om regionen.

En positiv aspekt som lyfts kopplat till informationsträffar och workshops är att föreningarna möter varandra och att de skapar kontakt. Eller som en intervjuad uttrycktes ”det är föreningsutveckling oavsett om man söker pengar eller inte”.

I enkäten ställdes frågor om vad respondenterna ansåg om ansökningsblanketten och dess olika delar.

Figur 3: Respondenternas svar på frågan Vad tyckte ni om ansökningsblanketten och dess olika delar? (Svarsalternativ 1-5 där 1 var mycket enkel och 5 mycket svår)

N=16 med undantag på frågan om behov och syfte samt projektinnehåll n=17¹⁸ respektive för indikatorer n=15.

Det är endast på områdena jämställdhet, integration, miljö och tillgänglighet samt kostnader och finansiering som respondenterna har angett att blanketten är mycket svår (alternativ 5). Tar man även med alternativ 4 (svår) är det utöver ovan nämnda delar någon som tycker att projektinnehåll respektive blanketten i sin helhet är svår. Det finns även frågor i blanketten som förhållandevis många anger som mycket enkel eller enkel (alternativ 1 och 2). Det gäller främst delarna behov och syfte samt projektinnehåll. Till

¹⁸ En respondent har svarat 2 respektive 3 på frågan om behov och syfte samt projektinnehåll.

enkätsvaren ska dock lyftas att 9 av 16 respondenter angav att de behövde få hjälp med att fylla i ansökan. På frågan vem som gav dem hjälp (flera svar möjliga) svarade fyra respondenter tjänstepersoner vid Västra Götalandsregionen, fyra svarade det delregionala nätverket samt två svarade personer i den egna organisationen. En svarade annan och angav där Coompanion i Falköping.

4.2 Bedömningsperiod

Till utlysningen 2018 kom 63 ansökningar in varav cirka 21 procent (13 ansökningar) beviljades medel. I 2019 års utlysning beviljades cirka 20 procent (14 ansökningar) av de 71 inkomna ansökningarna. I bilaga 1 återfinns en lista över de beviljade projekten.

Tabell 3: Antal ansökningar, avslag och beslut fördelat på delregioner och ansökningsomgång

Delregion	2018			2019		
	Ansökningar	Avslag	Beviljade	Ansökningar	Avslag	Beviljade
Fyrbodal	11	8	3	15	11	4
Göteborgsregionen	27	22	5	33	27	6
Sjuhärad	12	9	3	10	8	2
Skaraborg	11	9	2	11	9	2
Göteborg/Fyrbodal	0	0	0	1	1	0
Ej angivet alt. annat	2	2	0	1	1	0
Total	63	50	13	71	57	14

Tabell 4: Totala antalet ansökningar, avslag och beslut fördelat per ansökningsomgång samt VGR-medel till beviljade projekt

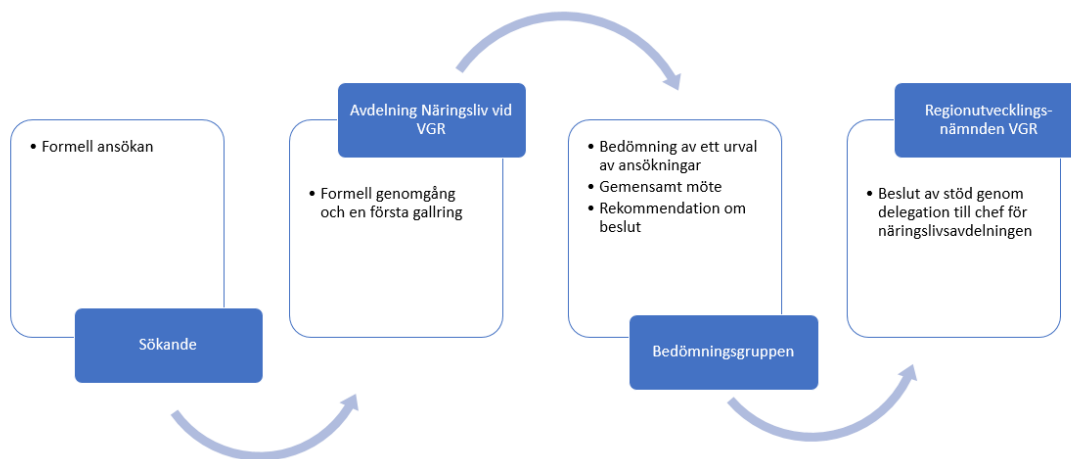
Delregion	Ansökningar	Avslag	Beviljade	VGR-medel till beviljade projekt
Fyrbodal	26	19	7	1 043 850
Göteborgsregionen	60	49	11	1 650 000
Sjuhärad	22	17	5	717 000
Skaraborg	22	18	4	570 000
Göteborg/Fyrbodal	1	1	0	0
Ej angivet alt. annat	3	3	0	0
Total	134	107	27	3 980 850

Totalt kom 134 ansökningar in till de två utlysningarna. Cirka 45 procent av dessa kom från föreningar i Göteborgsregionen. Vid båda omgångarna beviljades även flest ansökningar därifrån. Övriga inkomna ansökningar fördelades relativt jämnt mellan de tre övriga delregionerna där föreningar från Fyrbodal kom in med 26 ansökningar följt av vardera 22 för Skaraborg och Sjuhärad. Sammanlagt 27 ansökningar beviljades medel. Vad gäller beviljade projekt har utöver de från Göteborgsregionen (41 procent), cirka 15 procent gått till föreningar i Sjuhärad, 19 procent till Skaraborg och slutligen 26 procent till föreningar i Fyrbodal. År 2018 erhöll tre projekt ett mindre belopp än maxbeloppet (150 000 kronor) medan 2019 erhöll alla beviljade projekt 150 000 kronor.

I enkäten fanns frågan om respondentens organisation har erhållit andra medel av Västra Götalandsregionen. Elva av respondenterna svarade nej, tre ja och två vet inte.

För att bedöma inkomna ansökningarna har det funnits en bedömningsgrupp. I den har representation från näringslivsavdelningen vid Västra Götalandsregionen ingått samt en person från respektive delregion och politiker¹⁹ från regionutvecklingsnämnden. Bedömningsgrupperna har utsetts av Sociala ekonomins råd i Västra Götaland, SER

Figur 4: Process och ansvariga för stegen under bedömningsperioden

Sortering av inkomna ansökningar

I samband med att ansökningarna kom in genomfördes en första granskning av tjänstepersoner vid Västra Götalandsregionen. Det handlade om att kontrollera ansökningarna utifrån formella kriterier, till exempel rensades sökande med aktiebolag bort. Projekten kategoriserades utifrån om det till exempel handlade om arbetsintegrerande sociala företag (ASF), platsutveckling och grön rehab. En första bedömning gjordes också. Enligt Västra Götalandsregionen handlade det om att bedöma och sortera bort ansökningar som sågs som svagare jämfört med andra ansökningar med samma målgrupp. Likaså önskade man även skapa en balans mellan inriktningar. Flera handläggare vid regionen var involverade i arbetet och alla ansökningar lästes av minst två personer. Anteckningar gjordes av bedömningen. Utgångspunkten för denna första gallring var att det ansågs finnas ett behov av att lyfta färre ansökningar till bedömningsgruppen samt att det är Västra Götalandsregionen som i slutändan fattar beslut medan bedömningsgruppen rekommenderar.

Att vissa ansökningar gallrades bort till bedömningsgruppen skedde vid båda utlysningarna. År 2019 var det dock några fler ansökningar som inte gick vidare. Cirka 25 av de 71 ansökningarna tillhandahölls bedömningsgruppen. I intervjuerna framgår att

¹⁹ 2018: Karin Östring Bergman (C), 2019: Emma Nohrén (MP) och Jan Alexandersson (V).

delregionerna anser att de inte fick information om på vilka grunder ansökningarna var bedömda. Detta föranledde att kontaktpersonerna inkom med ett e-brev i november 2019 angående beredningen av projektansökningar till Socialt entreprenörskap²⁰. Delregionerna lyfter i intervjuerna att de ansåg det problematiskt att de inte fick bedöma alla ansökningar utifrån att de varit delaktiga med att stötta sökande och i vissa fall även varit med och skrivit ansökningar. Någon lyfter som exempel att de har blivit kontaktade av sökande efter beslut om avslag men vet inte vad de ska svara då ansökan inte gick till bedömningsgruppen. Detta anges skapa en spänning mellan delregionen och de sökande utifrån att man på till exempel informationsträffar lyft fram att de idéburna är med i beslutsprocessen även om det är Västra Götalandsregionen som fattar det formella beslutet. Det finns därmed en risk enligt den intervjuade att föreningslivet tappar förtroende för delregionen. I en intervju lyfts även att man ansåg att den första gallringen gjordes utan lokal kännedom. Enligt någon av de intervjuade kontaktpersonerna skapade hanteringen även en konkurrens mellan delregionerna. Detta ledde till exempel till en diskussion vilka föreningar ska prioriteras till att driva projekt. Här varierar synen där någon anser att föreningar som är mindre vana att driva projekt bör prioriteras till att någon annan anser att det finns en poäng i att föreningar som är vana att söka medel ”ser sig som samhällsentreprenörer”.

Efter reaktionen från den delregionala nivån gjordes en förändring under bedömningsfasen 2019. Respektive kontaktperson fick i efterhand ut ett fåtal ansökningar till från sitt geografiska område. Av dessa skulle de sedan lyfta ett projekt till bedömningsgruppen. Här säger dock en som intervjuas att antingen får man ha med delregionerna i den första gallringen och att justeringen kändes som märkligt. I en annan intervju lyfts vikten av ett bra samarbete med Västra Götalandsregionen, även om det även lyfts att plattformarna skulle vilja ha mer mandat på en lika nivå.

Bedömningskriterier

Bedömningskriterierna som använts grupperas som samhällsentreprenörskap, projektplan och övrigt (se tabellen nedan). De projekt som gick till bedömningsgruppen poängsattes per kriterium.

Tabell 5: Bedömningskriterier

Samhällsentreprenörskap (1-5 p/kriterie)	
Nyskapande	Nyskapande/innovativt/ny lösning på samhällsproblem
Entreprenörskap	Gynnar företagsamhet/företagande med sociala mål
Lokal utveckling	Lyfter en ort/bygd, gynnar lokal samverkan
Samverkan	Ökad samverkan/samverkan med nya parter
Integration/miljö/jämställdhet	Positiv effekt på integration/miljö/jämställdhet
Projektplan (1-3p/kriterie)	
Resultat	Konkreta och synliga resultat
Tydlig projektplan	Tydligt vad som ska göras, välskriven ansökan
Trovärdighet	Projektet verkar realistiskt och genomförbart
Budget	En realistisk och kostnadseffektiv budget

²⁰ RUN 2019-00551

Organisation	Organisation – tanke kring genomförandet
Efter projektet	Tas resultaten om hand, vad händer efteråt
Övrigt (1-10 p)	
Fri poäng	Fri poäng

Alla deltagare i bedömningsgruppen har fått poängsätta ansökningarna som skickats ut. Poängen ska enligt Västra Götalandsregionen framförallt ses som en grund för diskussionen. Man har hanterat det så att poängen har sammanställts och de projekt som fått lägst poäng har endast diskuterats kortfattat. De projekt med högst poäng och där hela bedömningsgruppen gett höga poäng har också gått igenom relativt snabbt. Däremot har i huvudsak de projekt som återfunnits i mittsektionen diskuterats på bedömningsgruppens möten.

I intervjuerna ställdes frågor kring bedömningskriterierna. Merparten tycker att bedömningskriterierna fungerat bra och täckt in mycket som enligt en intervjuad gör att ”föreningar som har ett dåligt språk och sådant som de inte kan hantera i skrivandet inte spelar någon roll”. Det finns dock de som intervjuats som anses att det blir väldigt omfattande med alla kriterier och en annan tyckte att det blir lite samma sak. En annan aspekt som lyfts i en intervju är att kriterierna inte tar hänsyn till när en sökande återkommer på nytt med en liknande ansökan. Det kanske är en bra ansökan men om de redan har fått medel för något liknande och en utveckling saknas borde detta också med i bedömningen.

Flera lyfte att det var positivt med den fria poängen som möjliggjorde en viss frihet i bedömningen. Vid några av intervjuerna kommenterades även vissa andra kriterier. Till exempel att samverkan var ett viktigt kriterium så att en insats inte bara bygger på en förening utan ett nätverk och ett lärande. Aspekten nyskapande bedömdes enligt en intervjuad som svår då sökande ofta tycker att de är innovativa och nyskapande. Även entreprenörskap kan behövas lyftas mer enligt en intervjuad för att enklare kunna följa upp för att se vad det ledde till, till exempel att om en utbildning genomförs kommer deltagarna ut på arbetsmarknaden.

En viss otydlighet lyftes i och med att samma ansökningsblankett används för förstudier respektive projekt. Vidare lyftes även att det var svårt att bedöma förstudier med samma bedömningsmall. Det verkar även finnas en viss osäkerhet om sökande av förstudie skulle fylla i indikatorer. En intervjuad lyfter att när en sökande fyllde i indikatorer skapades en svårighet för bedömningsgruppen att veta vad som avsågs.

Även de generella perspektiven jämställdhet, integration och miljö/klimat lyftes i utlysningstexten. Ett par av kontaktpersonerna lyfter att många projekt hanterar de generella perspektiven såsom integration och miljö. Dock lyfter någon att det ofta inte är huvudfrågan men hen förstår att de generella perspektiven är med. Likaså lyfter en annan upp att det är svårt med de generella perspektiven om det inte är ett projekt som har särskilt fokus på någon av frågorna, till exempel en förstudie.

Beslut om stöd till projekt har slutligen fattats på delegation till chefen för avdelning Näringsliv vid Koncernkontoret.

Bedömningsgruppen

Utöver bedömningskriterierna angavs redan i utlysningen att hänsyn skulle tas till lokala utvecklingsbehov samt att man eftersträvade en regional fördelning av projektmedlen. Ansökningar som var väl förankrade lokalt eller regionalt skulle enligt utlysningen prioriteras. De delregionala kontaktpersonerna i bedömningsgruppen lyfts här ha en viktig roll.

En intervjuperson lyfter kopplat till bedömningsgruppen att en bättre ordning hade varit att plattformarna inför mötet med de övriga fick göra en bedömning av "sin" delregions projekt. Detta utifrån att det lyftes som svårt att poängsätta en förenings uppbyggnad, ekonomi och efterlevnad efter avslut om man inte känner till föreningen. De med mest poäng från respektive delregion skulle därefter kunna gå upp till slutbedömning. Med en sådan modell skulle man minska risken att ansökningar bedöms "godtyckligt". Kunskapen om föreningarna är en viktig del men som en intervjuad från Västra Götalandsregionen lyfter så kanske det egentligen inte borde vara en del av bedömningen utan mer rådgivande.

Det finns dock även de som lyfter det som en styrka att man får läsa alla ansökningar oavsett delregion. Detta utifrån att kontaktpersonerna har lite olika perspektiv då kontaktpersonerna har olika hemvist. Det lyftes även exempel på projekt som alla utom den "egna" delregionen lyfte fram. Det verkar dock inte finnas någon tydlig samsyn mellan delregionerna och Västra Götalandsregionen enligt en annan intervjuad.

En fråga som kommer upp som en intervjuad tycker borde ses över är jävsituationen i bedömningsgruppen utifrån att den roll en delregional kontaktperson har haft varierar. I vissa projekt handlar det om att övergripande coacha till att i andra projekt till och med delta i skrivandet. Hen menar att det inte har diskuterats om man till exempel ska sätta poäng på de projekt som man coachat eller om man ska lämna rummet när dessa projekt diskuteras. Ansvarig tjänsteperson vid Västra Götalandsregionen beskriver att de har hanterat jäv genom att ledamöter i bedömningsgruppen i förväg har anmält om sökande har deltagit i informationsmöten, workshops eller liknande och om ledamoten sitter i styrelsen. I det sista exemplet har personen inte lämnat poäng i bedömningen. Det har här varit en balansgång på bedömningsmötena om en ledamot som sitter i en styrelse ska lämna rummet eller inte. Hen lyfter dock att det i slutändan en gemensam bedömning som ska göras. De har haft funderingar på att istället ha en expert-hearing där man inte är med och bedömer. För det lyfts som viktigt att få in lokal kännedomen för att få kunskap om en förening har stor potential.

Tid för bedömning

En aspekt kopplad till bedömningsgruppen som lyfts i intervjuerna är tiden som de har att läsa och bedöma ansökningar. Bedömningsgruppen ska gå igenom alla utskickade ansökningar och det lyfts i någon intervju att det är relativt kort om tid för detta. Hen förespråkar att man även borde ha tid för sökande att komma och berätta om sin idé.

På frågan hur mycket tid själva bedömningen av ansökningarna tar varierar. Någon som intervjuas sa att det tar ungefär en heldag att läsa 25 ansökningar och därtill en heldag för själva mötet. Någon annan säger ungefär en veckas tid för 40 ansökningar och därtill bedömningsmöte osv. För den senare bedömdes den totala tiden ta cirka 70 timmar. De övriga intervjuade hamnar ungefär däremellan. En aspekt som lyftes upp kopplat till tid är att det är bra att man är två i en delregion som läser så att man kan stämma av och

diskutera ansökningarna.

Bedömningsarbetet vid Västra Götalandsregionen bedöms ha tagit minst 2 veckor för genomläsning och bedömning. Det var sammanlagt fyra personer involverade som delade upp ansökningarna mellan sig för en första genomläsning, samt två personer som deltog i genomläsning och poängsättning till bedömningsgruppen.

4.3 Efter beslut om stöd eller avslag

När det gäller genomförandefasen anges särskilt att delregionerna ska se till att beviljade projekt ”fortskridet enligt plan” och att de ska ”ge stöd kring administrativa rutiner och redovisning”. I beslutet till delregionerna anges att de i första hand förväntas följa de beviljade projekt från sitt eget eller närliggande områden. Vidare ska det strävas efter att de fyra delregionala aktörerna har jämn fördelning på arbetet.

Kontakt med pågående projekt

De delregionala kontaktpersonerna hade kontakt med de projekt som pågick 2019. Vad gäller 2020 lyfts att arbetet har påverkats av Coronapandemin. De har därför i vissa delregioner inte haft möjlighet att arbeta på ett liknande sätt men planerar att genomföra en del i höst.

I Fyrbodal fick alla projekt under 2019 minst fyra besök. Vissa behövde enligt intervjun även extra coaching. De genomförde i april 2019 en inspirationskväll där tre av fyra föreningar presenterade sina projekt för andra föreningar i Fyrbodal. I Fyrbodals slutrapport lyfts att det behövs gemensamma projekträffar både i uppstart och under projekttiden. Ett förberedande arbete påbörjades inför 2020 tillsammans med två studieförbund vad gäller att skapa en projektskola med bland annat grundläggande kunskap i projektredovisning samt tidsplanering. Enligt kontaktpersonen startade skolan inte i år då de beviljade föreningar inte hade detta behov.

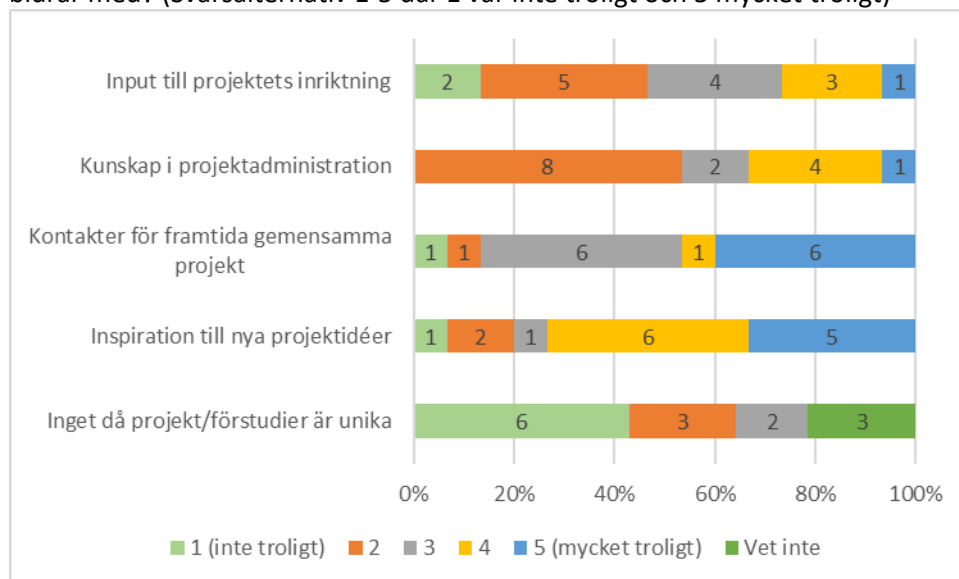
Boråsregionen hade en avstämning i början av våren 2019 och träffade sedan projekten. De hade även kontakt via telefon. Här lyfts att det var stabila organisationer som genomförde projekten, samtidigt blev det ändå lite frågor kring redovisning och så vidare. Under 2020 har man inte haft samma kontakt ännu men planerar för det till hösten.

I Skaraborg har 2019 års projekt följts kontinuerligt.

I Göteborgsregionen har projekten som pågick 2019 samlats tre gånger för att stödja och skapa kontakt mellan projekten. De genomförde även ett större möte där alla beviljade projekt bjöds in. Flera intervjuade lyfter detta som väldigt bra då liknande projekt kunde sammanföras oavsett delregion. Även under 2020 har Göteborgsregionen haft möte med pågående projekt. De planerar att ha fyra avstämningsträffar totalt under året.

För att få en bild över samverkan med andra projekt ställdes frågor i enkäten om detta. Av de 16 respondenterna var det endast 4 som angav att de hade kontakt med andra projekt/förstudier som fått medel inom samhälls-entreprenörskap. Resten (12 stycken) svarade nej. På mer öppna frågor för att koppla till om de ser ett behov av att ha mer kontakt fick de svara på vad de anser att kontakt med andra liknande projekt bidrar med i olika delar av en projektprocess.

Figur 5: Respondenternas svar på frågan Vad anser du att kontakt med andra liknande projekt bidrar med? (Svarsalternativ 1-5 där 1 var inte troligt och 5 mycket troligt)

N=15 med undantag på frågan om inget då projekt/förstudier är unika n=14.

Att notera från figuren ovan anser merparten av respondenterna att man har nytta av att träffa andra likande projekt. Nyttan verkar framförallt ligga i framtiden, till exempel anger sju respondenter att det är mycket troligt eller troligt att liknande projekt kan möjliggöra kontakter för framtida gemensamma projekt och elva anger att de kan få inspiration till nya projektidéer. Däremot är det något färre (fyra respektive fem) som svarar att få kunskap till det pågående projektet i form av input till projektets inriktning respektive kunskap i projektadministration. Det är här även fler som svarar inte troligt.

Avslag

I uppdraget till delregionerna ingick att ge råd till de sökande som fått avslag. Bilden som ges är att det finns inga specifika rutiner för hur respektive delregion arbetar med detta. Det är inte heller så att delregionerna systematiskt kontaktar alla avslag. I de fall avslag kontaktas handlar det om att delregionen gör en bedömning om det finns en potential att gå vidare. Det kan handla om att det är en ansökan som man vill ska söka igen alternativt att inriktning och geografi stämmer med annan finansärs inriktning, till exempel Leader.

På enkätfrågan *Har delregional nivå varit i kontakt med er efter avslag* svarar 22 nej och 4 ja. På frågan om vad som kom upp i kontakten med delregionerna svarar sex stycken på frågan. Två anger det fasta svarsalternativet *information om varför vi fick avslag*. Fem angav alternativet annat. Som tidigare lyfts återfinns kompletta öppna svar i bilaga 3 vad gäller enkäten till avslag. För de projekt som fick avslag i 2019 års utlysning har arbetet i vissa delregioner påverkats av Coronapandemin. Det innebär att det finns delregioner som inte har varit i kontakt med avslagen ännu utan avvaktar till hösten.

Någon lyfter att de ansökningar som inte gick till bedömningsgruppen är svåra att kontakta då man inte har kunskap om dessa och inte vet varför de fick avslag. En intervjuad lyfter vikten av att man inte signalerar avslag som ett misslyckande utan snarare att det är en hård

konkurrens. För även om en förening har lagt ner mycket jobb utan att få några medel så går det enligt den intervjuade ofta att använda underlagen i andra ansökningar. Utifrån detta perspektivet ser hen att det är viktigt att ha kontakt med avslagen även om det inte finns någon fastställd rutin för arbetet.

Det lyfts även att det är brist på tid om man ska arbeta med alla avslag. Enligt en intervjuad finns det sökande som kanske är i ett akutläge då man söker men när avslaget kommer är de inte längre intresserade.

Delregionalt deltagande under genomförandet

Hur mycket tid en delregion lägger under genomförandefasen beror på hur många projekt delregionen beviljas. I Boråsregion uppskattas att det dessa kontakter tog ungefär 40 timmar 2019. År 2020 har än så länge Coronapandemin påverkat genomförandet. I Fyrbodal varierar tiden som används över året. Det fanns även mer tid förra året och de då cirka 200 timmar totalt (inklusive utlysning och coachande). Hens bedömning är att det behövs flest timmar vid halvtid och i slutet. Hur mycket tid som behövs beror också på vilka projektägarna är. I Fyrbodal är projekten i år mer självständiga och behöver därmed inte lika mycket stöd. Under 2020 har Fyrbodal resurser för cirka 50 timmar och det räcker till att ha kontakt med de projekt som hör av sig, det vill säga de arbetar i år inte lika aktivt med sitt coachande som under 2019.

Västra Götalandsregionen – delregionala kontaktpersoner

När projekten beviljas medel skickas beslut och rutiner ut från Västra Götalandsregionen. Som tidigare lyfts blev både 2018 och 2019 års beviljade projekt kallade till gemensamma informationsmöten i samband med projektstart. I en intervju lyfts önskemål om att få till en bättre kommunikation mellan delregion och Västra Götalandsregionen. Det lyfts att det till exempel hade varit bra om man hade en gemensam kick-off mellan region och delregioner.

Ansvarig tjänsteperson vid Västra Götalandsregionen lyfter att om projekt inte rekviderar i tid enligt den rutin som finns har de delregionala kontaktpersonerna kontaktats. Detta gäller även om det har behövts en mer kvalitativ uppföljning eller annat. Däremot om det har kommit in en rekvisition som inte har varit komplett har Västra Götalandsregionen kontaktat projekten direkt. Det är ibland svårt att se vem som ska kontaktas och detta är en ”nyckel i att jobba med delregionerna”. Kopplat till medel och administration har även förskott och förenklad administration varit frågor som har diskuterats.

Som lyftes tidigare finns önskemål om att någon gärna hade sett fler gemensamma avstämningar under året. Syftet skulle vara att man kunde ha mer av ett årshjul för arbetet och gemensamma deadlines. På detta sätt skulle man enligt den intervjuade kunna dra gemensamma lärdomar.

På en fråga i enkäten om projekten hade mött några utmaningar under genomförandet svarade 12 av 16 att de hade gjort det. Vilka svårigheter berörde fem av de tio den aktuella pandemin där projekt både begränsats, förändrats och fördröjts. Övriga svar var:

- Krånglig procedur för att få del av de beviljade medlen/pengarna
- Svårt att separera arbetstid som läggs på projektet. Svårt att ha separat redovisning i bokföringen i en större organisation.
- Kontakter med den sociala omvärlden. (Personer/organisationer inom funktionsnedsättning)

- Språk och kulturskillnaderna. Det var ett tvåspråkigt projekt. Det behövdes många styrgruppsmöten för att få förståelse från båda håll.
- Vikten av projektledare är tydlig. Vår projektledare slutade under projekttiden.
- Svårt att arbeta med personer som har missbruksproblem.

4.4 Resultat efter genomfört projekt

Genomförda projekt slutrapporterar såväl kvalitativa som kvantitativa resultat. I tabellen nedan lyfts de indikatorer som redovisats. Som tidigare lyfts beviljades 13 projekt i den första utlysningen. Det är enbart dessa som har avslutats då 2019 års projekt pågår under 2020.

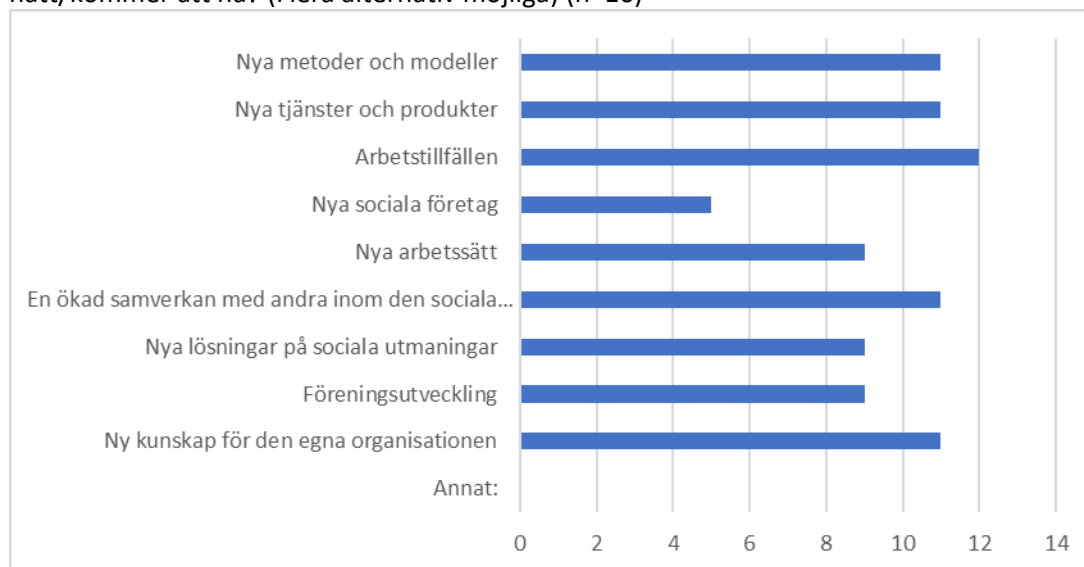
Tabell 6: Förväntat utfall och utfall av indikatorer i slutredovisade projekt

Indikatorer	Antal projekt	Förväntat	Utfall
Antal kvinnor och män i kompetensutvecklingsinsats	11	169 (103 kv/66 män)	168 (111 kv/57 män)
Antal nya företag	3	3	2
Antal privata och/eller offentliga företag som samverkar	12	158	107
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt	8	15	14

Som framgår av tabellen följer utfallet till stor del det förväntade utfallet som fanns i besluten med undantag av i indikatorn antal privata och/eller offentliga företag som samverkar. Den indikatorn har ett klart lägre utfall jämfört med förväntat. En genomgång att inkomna slutrapporter visar att det i huvudsak är ett projekt som står för detta. Förväntat utfall var för projektet 55 privata och/eller offentliga företag som samverkar medan de i slutrapporten inte redovisat något utfall.

Som tidigare har nämnts gick enkäten till de beviljade projekten ut till såväl avslutade som pågående projekt. Figuren nedan visar svar på frågan *Vilka resultat skulle du säga att ert projekt/förstudien har nått/kommer att nå?*

Figur 6: Respondenternas svar på frågan Vilka resultat skulle du säga att ert projekt/förstudie har nått/kommer att nå? (Flera alternativ möjliga) (n=16)

Respondenterna kunde ange flera alternativ vilket alla gjorde. Flest svarande (12 av 16) har angett arbetstillfällen. Det är utifrån rapporteringen svårt att bedöma vad som här avses. Det kan handla om arbetstillfällen i samband med genomförandet. Samtidigt har vissa projekt varit avslutade ett tag och det kan därför även avse arbetstillfällen efter avslut. Det är elva svarande som angett att projektet har/kommer att skapa nya metoder och modeller, nya tjänster och produkter, en ökad samverkan med andra inom den sociala ekonomin alternativt ny kunskap för den egna organisationen. Dessa svar ligger mer i linje med de slutrapporter som har gåtts igenom. Fem av de svarande har angett nya sociala företag.

Det är två svarande som har angett enkätens alla nio möjliga alternativ, följt av två svarande som angett åtta resultat. Ingen svarande har endast angett ett resultat utan det är en svarande som angett två av enkätens angivna förslag.

För att få en tydligare bild över resultat har de inkomna slutrapporterna gåtts igenom. Nedan har såväl kvalitativa som kvantitativa resultaten sammanställts baserat på vad som angavs i slutrapporten. I de fall där långsiktighet lyfts i rapporten redovisas även detta.

Tabell 7: Sammanfattade resultat utifrån inkomna slutrapporter

Förstudier	Resultat (avseende indikatorutfall anges förväntat utfall inom parentes)
Förstudie av kommande terminsverksamhet i CirkusKvarnen i Grohed	<p>Ett större kontaktnät med bland annat politiker och tjänstepersoner. De har haft kontakt med särgymnasiet Agnebergsskolan. Vidare har de undersökt möjligheterna med egen daglig verksamhet men anger att de väljer att fokusera på daglig verksamhet som redan är etablerad. De har genomfört cirkusaktiviteter för målgruppen (föreställningar, workshops, föredrag och utställning inkl. dagkollo). Markarbeten startade i december 2019.</p> <p>Indikatorutfall: 30 kvinnor och 30 män som deltagare (30 kvinnor och 30 män) varav 30 från särgymnasiet, 20 via mottagningsenheter och samhällsguide och 10 daglig verksamhet. Målgruppen barn och unga.</p>

	<p>Vad gäller långsiktigheten är deras bedömning att de kommer fortsätta med påverkansarbetet men i mindre omfattning. Efter invigning kommer en långsiktig verksamhet byggas upp. Finansiering för kommande aktiviteter bedöms i slutrapporten som svårlöst. Troligen blir verksamheten på ideell basis.</p>
<p>Förstudie: Hur utvecklar vi REKO-konceptet</p>	<p>De har genomfört samtal med medlemmar och producentgrupper. En genomgång av olika finansieringsmöjligheter har gjorts.</p> <p>Indikatorutfall: 5 nya metoder, verktyg och arbetssätt (5), 60 privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar (60). I beslutet angavs även 10 individer i kompetensutvecklingsinsats. Detta genomfördes inte.</p> <p>De kommer att fortsätta att administrera den nya landsbygds-REKO-ringen i Timmersdala/Lerdala med ideellt arbete. De fortsätter med Stor-REKO Event som finansieras av producenterna men även ideellt arbete.</p>
<p>Vägen till arbete genom sociala företag och kreativt återbruk i Mölndal</p>	<p>De anger att omvärldsanalys, intressentdialog, kartläggning m.m. har genomförts. Ett resultat enligt slutrapporten är att ASF nu är med i verksamhetsplaner i Mölndals stad.</p> <p>Indikatorutfall: 22 kvinnor och 5 män i kompetensutvecklingsinsats (10 kvinnor och 10 män), 5 nya metoder (1) och 10 privata/offentliga företag/organisationer som samverkar (4).</p> <p>Vad gäller långsiktighet har Vägen ut! Returum blivit beviljad en affärsutvecklingscheck från Tillväxtverket i syfte att skapa möjligheter till arbetsträning och anställning för personer i Mölndals stad som identifierats som långt från arbetsmarknaden. Därutöver genomföra till exempel ett förbättrat materialflöde utifrån kartläggningen som genomfördes.</p>
<p>Förstudie: Verkliga jobb</p>	<p>Behovet av en resurspool har undersökts. Målgruppen är soloföretagare som vill utveckla sin verksamhet och som kan ta emot praktikanter, arbetssökande m.m.</p> <p>Indikatorutfall: 1 ny metod och arbetssätt (1) och 2 workshops (2). I beslutet angavs 55 privata/offentliga organisationer/företag som samverkar samt 45 kvinnor och 30 män som deltar i workshops. Uppgift saknas vad gäller utfall av dessa indikatorer.</p> <p>Enligt slutrapporten finns ett intresse hos kommun, soloföretag m.m. men samtidigt finns en brist på ekonomiska resurser. Projektet har sökt ytterligare medel för genomförande. I slutrapporten anges att fortlevnaden bedöms som god, bland annat utifrån att ett digitalt nätverk har skapats.</p>
<p>Projekt</p>	<p>Resultat (avseende indikatorutfall anges förväntat utfall inom parentes)</p>
<p>Filmprojektet Chock</p>	<p>De har genomfört flera steg från uppstart till filminspelning. Filmen har visats fyra gånger och fler inbokade visningar finns. De erhöll ytterligare medel från Borås stad då projektet blev dyrare än planerat.</p>

	<p>Indikatorutfall: 44 deltagande individer (7 kvinnor och 8 män) varav 6 produktionsgrupp, 19 kvinnor och 15 män som skådespelare samt 4 manusförfattare, filmare och klippare. Målgrupp unga (16 år och uppåt).</p> <p>De kontakter som knutits möjliggör för deltagarna att ta egna initiativ där Sensus studieförbund bidra med stöttning. Projektet har introducerat deltagarna till olika mötesplatser.</p>
Projekt Mashallah	<p>De har ansökt om att starta ett bolag för att underlätta etablering på arbetsmarknaden av målgruppen (vuxna, utrikesfödda med högst 9 årig grundskola, begränsade kunskaper i svenska). De har etablerat kontakter med bland annat Kungälv och Mölndal.</p> <p>Indikatorutfall: 6 kvinnor och 4 män i kompetensutvecklingsinsatser (6 kvinnor och 4 män), 2 nya företag (1) och 4 privata och/eller offentliga företag som samverkar (3).</p> <p>I slutrapporten var planen att de företag som startat skulle fortsätta utvecklas utanför projektet och växa utifrån affärsidé. Enligt senare uppgift gick dock företaget i konkurs våren 2020.</p>
Gyllenbin	<p>De har genomfört olika aktiviteter där deltagarna anges ha fått ökad kunskap, tränat på att genomföra arbetsuppgifter enskilt och i grupp. Alla deltagare är personer med psykisk ohälsa som bland annat står långt från ordinarie arbetsmarknad. Deltog gjorde tre arabisktalande personer (som enligt ansökan var målgruppen).</p> <p>Indikatorutfall: 3 kvinnor och 5 män i kompetensutvecklingsinsats (3 kvinnor och 3 män), 3 privata/offentliga företag som samverkar (4) samt 6 kvinnor och 10 män som deltagare ur målgruppen (5 kvinnor och 10 m).</p> <p>De kommer att fortsätta att arbeta efter den modell som tagits fram. Skriftligt material på svenska och en introduktionsutbildning kommer tas fram med ambition att inkludera fler personer med annat modersmål än svenska.</p>
DåSpråk- och yrkesstödjande vägar inom ASF	<p>Metoden med språkstöd har förankrats och prövats. Deltagarplatserna har inte kunnat fyllas enligt plan (på grund av arbetsförmedlingens omorganisation). De som har deltagit anges ha fått kompetensutveckling och bland annat bedöms språkkunskaperna ha stärkts.</p> <p>Indikatorutfall: 2 kvinnor och 3 män i kompetensutvecklingsinsats (8 kvinnor och 10 m), 3 nya metoder, verktyg och arbetssätt (3), 2 privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkar (4).</p> <p>Metoden kommer att användas i deras grundmetod Karriärsstöd.</p>
Sveas kaffe och mat	<p>De har arbetat enligt plan och etablerat en verksamhet samt upparbetat arbetsträningsplatser och praktikplatser. Projektet anges ha skapat en grund genom en framtagen affärsplan och hyra för första året. Målgrupp är medlemmar i Sveas kaffe samt personer som står långt från arbetsmarknaden.</p>

	<p>Indikatorutfall: 45 kvinnor och 15 män i kompetensutvecklingsinsatser (30 kvinnor och 10 män), 4 nya metoder och arbetsätt (4), 3 företag och organisationer som samverkar (3).</p> <p>De arbetar efter den nya affärsplanen och har fått en grund för sitt fortsätta arbete.</p>
Utveckla matbanken i Borås	<p>De har genomfört insatser för att förbereda för en matbank. De har till exempel tagit fram en projektplan, letat lokal, rekryterat volontärer m.m. De fick avslag på ett bygglov och valde då att starta upp i befintliga lokaler. Målgruppen är ekonomiskt utsatta människor som står långt från arbetsmarknad.</p> <p>Indikatorutfall: 12 privata/offentliga organisationer som samverkar (8), 9 kvinnor och 12 män som volontärer (10 kvinnor och 10 män). I beslutet angavs även 20 individer i kompetensutvecklingsinsatser och 1 ny metod, verktyg och arbetsätt. Dessa har inte nåtts.</p> <p>De har öppnat "Kyrkornas matbutik" en gång i veckan med fortsatt stöd av VGR och samarbetskyrkor.</p>
Mötesplatsen Stationshuset	<p>Avtal har skapats vad gäller caféverksamhet och skötsel av området. Deltagare främst nyanlända, kvinnor och från LSS. Bytesbank som planerades för har inte startats. Resultat och rehabinsatser har inneburit ökad förfrågan från privata företag och myndigheter.</p> <p>Indikatorutfall: 1 kvinna och 1 man i kompetensutvecklingsinsats (4 kvinnor och 2 män), 1 ny metod, verktyg, arbetsätt (1), 10 privata/offentliga företag/organisationer som samverkar (5), 7 kvinnor och 8 män i inskrivna för rehabilitering till arbetsmarknad (8 kvinnor och 7 män). I beslutet angavs ett nytt företag samverkar. Detta har inte nåtts. Man lyfter i slutrapporten 2 nyanställningar.</p> <p>Under 2020 planeras att kooperativet anställer cirka 3 heltidstjänster. De har idag utökat avtal/anbud.</p>
Unga skapar tillit hos unga genom filmproduktion	<p>Aktiviteter och utbildning i bland annatamerateknik har genomförts. Deltog gjorde ungdomar 16-20 år boende i Dalaberg och Tureborg i Uddevalla kommun. Att nå ungdomar tog längre tid än tänkt och innebar en försening av planen. Alla aktiviteter genomfördes därmed inte.</p> <p>Indikatorutfall: 4 kvinnor och 2 män i kompetensutvecklingsinsats (4 kvinnor och 4 män), 3 privata/offentliga företag/organisationer som samverkar (3), 3 workshops/temadagar/studiebesök (6). I beslutet förväntades 3 filmvisningar. Dessa har inte genomförts.</p> <p>Genom ökad samverkan skapas möjligheter för fortsatta aktiviteter m.m. På grund av osäker finansiering finns en risk för att insatserna minskar.</p>
Yalla Hjällbo	<p>De har haft problem att få till en kontinuerlig projektledning. De lyfter ett behov av en tydligare affärsplan och en bredare samverkan med andra aktörer. Utöver lokalvård har de nu utvecklat en ny inriktning inom</p>

	<p>hållbarhet, textil och sömnad.</p> <p>Indikatorutfall: 6 kvinnor i kompetensutvecklingsinsats (16), 1 anställning (6), 1 person i praktik (8). I beslutet angavs 2 personer vidare till studier. Detta har inte uppnåtts.</p> <p>Projektet lyfter i sin slutrapport att de är i nystartsform. Bostadsbolaget Poseidon och ABF går in med ekonomiska medel. De ser att det finns kunder som vill köpa tjänster.</p>
--	---

I enkäten ställdes frågan hur projekten har gått vidare med resultaten efter projektet/förstudiens slut. Sex respondenter angav att de planerar/har gjort en ny ansökan till Västra Götalandsregionen, en svarade att de planerar att söka/har sökt andra externa medel för att fortsätta verksamheten och tre svarade att de har/kommer själva att finansiera en fortsatt verksamhet. Sex av de svarande har inte avslutat sitt projekt/förstudie.

På frågan om de skulle ha genomfört projektet/förstudien utan stöd från Västra Götalandsregionen var det en som svarade i samma omfattning, sju som svarade ja men i mindre omfattning och åtta svarade nej på frågan. I enkäten till de som erhöll avslag ställdes frågan om de genomfört projektet/förstudien ändå, det vill säga utan medel från samhälls-entreprenörskap. På denna fråga svarar 3 i samma omfattning som planerat, 6 ja men i mindre omfattning och 18 nej.

I tabellen nedan återges en bild över förväntade utfall i pågående projekt.

Tabell 8: Förväntat utfall pågående projekt

Indikatorer	Antal projekt	Förväntat
Antal kvinnor och män i kompetensutvecklingsinsats	7	124 (61 kv/63 män)
Antal nya företag	3	7
Antal privata och/eller offentliga företag som samverkar	11	109
Antal nya metoder, verktyg och arbetssätt	8	13

På grund av pandemin finns en risk att det förväntade utfallet inte nås. Det visar både svar i enkäten och intervjuerna med delregionerna.

Resultat på delregional nivå

I besluten för den delregionala nivån fanns också indikatorer. De fyra delregionerna förväntades att ge rådgivning till 40 företag/föreningar, 4 projekt i respektive delregion och 3 informationsmöten. Då projekten har förlängts har enbart två delregioner kommit in med en slutrapport per december 2019. Det är Skaraborg och Fyrbodal. Vad gäller Skaraborg har de enligt slutrapporten genomfört 15 informationsmöten, fyra projekt och sammanlagt gett rådgivning till 35 företag/föreningar. Vad som har genomförts i form av till exempel informationsmöten beskrivs på annat ställe i denna rapport. I slutrapporten för Fyrbodal finns inget utfall angivet.

Ett resultat som ligger utanför själva projektens genomförande som lyfts av en intervjuad

är att man har skapat ett kontaktnät mellan föreningarna i sin delregion. De beviljade projekten visar andra föreningar att det är möjligt att söka och få medel. Även om samhälls-entreprenörskap är i liten skala så menar hen att det kan leda till att andra föreningar vågar söka större projekt.

Ett annat resultat på delregional nivå som lyfts i en intervju är att även plattformarna blir mer kända och kan lyckas få fler föreningar att bli medlemmar. Kopplat till detta lyfts exemplet lyfts att man här skulle kunna vara än mer uppmanande även om det kanske inte bör vara ett krav.

5. Liknande satsningar

I intervjun med ansvarig lyfts att det finns en koppling mellan samhälls-entreprenörskap och de insatser som görs inom kultur och kreativa näringar (KKN) samt i det regionala serviceprogrammet. Det finns även kopplingar till vissa insatser som görs inom kulturområdet.

Insatsområden inom Västra Götalandsregionens program för KKN 2018-2020 är branschutveckling, platsutveckling respektive företags- och kompetensutveckling. Övergripande mål är att Västra Götaland 2020 har den högsta tillväxten inom KKN-sektorn i landet i procent räknat och att Västra Götaland har en väl utvecklad och långsiktigt fungerande infrastruktur för att stödja utveckling och hållbar tillväxt inom KKN-sektorn. Det regionala serviceprogrammet för Västra Götaland har som mål att skapa attraktiva livsmiljöer genom att stimulera till en god tillgänglighet till kommersiell och offentlig service för medborgare och näringsliv i gleslandsbygd och skärgårdsområden. De insatsområden som finns i programmet är utvecklade verktyg för analys och utvärdering, stimulera till lokal offentlig upphandling och logistiklösningar, samordnande servicelösningar och lokala mötesplatser, kompetensutveckling och mobilisering samt samspel land, stad och mellanland. Enligt ansvarig tjänsteperson har det regionala serviceprogrammet liknande satsningar som Samhälls-entreprenörskap men den sistnämnda har ofta lite mindre satsningar. Detsamma gäller KKN. Det kan även finnas en koppling till kulturprojekt.

Vad gäller andra finansierare lyfts Leader i vissa fall vara ett alternativ till Samhälls-entreprenörskap. I tabellen nedan anges de Leaderområden som finns i Västra Götaland och de kommuner i länet som ingår. Leader finansierar idéer om den lokala utvecklingen. Målet är att skapa attraktiva områden med konkurrenskraftig verksamhet, nya företag och fler jobb.

Tabell 9: Godkända Leaderområden i Västra Götaland samt de kommuner som ingår

Leaderområde	Kommuner i Västra Götaland som ingår
Framtidsbygder Dalsland Årjäng Munkedal	Åmål, Mellerud, Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Munkedal, Årjäng, delar av Vänersborg
Fiskeområde Vänern	Åmål, Mellerud, Vänersborg, Grästorp, Lidköping, Götene, Mariestad, Gullspång
Leader Bohuskusten och gränsbygd	Göteborg, Öckerö, Kungälv, Stenungsund, Tjörn, Orust, Uddevalla, Lysekil, Sotenäs, Tanum, Strömstad
Leader södra Bohuslän	Uddevalla, Orust, Tjörn, Stenungsund, Kungälv, Öckerö, Södra skärgården (ingår i stadsdelen Västra Göteborg i

	Göteborgs stad)
Längs Göta Älv	Ale, Lilla Edet, Trollhättan och Vänersborgs kommuner samt Göteborgs stads stadsdelar Östra Göteborg, Angered, Bergsjön och Norra Hisingen
Göteborgs Insjörike	Partille, Härryda, Alingsås, Lerum
Leader Nordvästra Skaraborg	Essunga, Grästorp, Gullspång, Götene, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Töreboda, Vara
Leader Östra Skaraborg	Tidaholm, Falköping, Skövde, Hjo, Tibro
Leader Vättern	Hjo, Karlsborg
Leader Sjuhärad	Tranemo, Svenljunga, Mark, Bollebygd, Vårgårda, Herrljunga, Ulricehamn, Borås kommun utom innerstaden

För de sociala företag som vill söka information om vad det finns för stöd så ligger denna information på verksam.se.

I enkäten för de beviljade projekten ställdes en fråga huruvida de har erhållit andra medel från Västra Götalandsregionen under de senaste tre åren. Av de 16 som svarade angav tre att de hade erhållit andra medel, elva svarade nej och två vet inte.

Som angavs i bakgrunden till utvärderingen finns överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och den sociala ekonomin. Det är beredningen för folkhälsa och social hållbarhet som har hand om den. Ansvarig tjänsteperson för Samhällsentreprenörskap säger att det är delvis samma aktörer som man arbetar med. Vad gäller projekt är hans bedömning att det finns projekt inom samhällsentreprenörskap som har en social aspekt men fokus är entreprenörskap medan mer ”rena” sociala projekt hamnar på folkhälsa. Även sökande som driver rena kulturprojekt förekommer ibland bland ansökningarna till Samhällsentreprenörskap.

Ovanstående genomgång är inte fullständig då detta inte har ingått i uppdraget.

Bilaga 1: Projekt som finansierats inom samhälls-entreprenörskap

Dnr	Projekt	Projektägare	Projektets syfte	Målgrupp
RUN 2019-00446	Hall för funktionsnedsatta (förstudie)	Föreningen Uddevalla open parasport, Uddevalla	Förstudien ska kartlägga föreningens möjligheter att finansiera, anlägga och underhålla en hall för individer med funktionsvariationer i Uddevalla.	Individer med funktionsvariationer i Uddevalla
RUN 2019-00452	Tibro föreningspool 2020	Tibro föreningspool, Tibro	Projektet vill skapa en affärsmodell för Tibro Föreningspool som bygger på att sälja tjänster till ideella föreningar, näringsliv och kommun. Exempel på tjänster är projekt- och processledning, evenemangsutveckling och samverkan inom idrottsturism och besöksnäring.	Förenings åtta medlemsföreningar, men även andra föreningar, kommunen och arrangörsorganisationer
RUN 2019-00466	Från frö till ugn	Egnahemsfabriken, Tjörn	Projektet vill bygga upp en struktur för ett socialt företag vid Egnahemsfabriken på Tjörn.	Prioritering på kvinnor som riskerar hamna i utanförskap,
RUN 2019-00473	Mariposa på Kållebruket (förstudie)	Studieförbundet ABF Sydvästra Götaland, Mölndal	Förstudien syftar till att undersöka möjligheterna att utveckla Mariposa, som är ett arbetsintegrerat socialt företag (ASF) och att hitta fler samarbetspartners inom Mölndals kommun. De ska även identifiera behov av olika tjänster som kan erbjudas till kommunala förvaltningar, enheter och offentliga arbetsmarknadsprogram.	Utrikes födda kvinnor som saknar fullständig utbildning
RUN 2019-00476	Ökad sysselsättning för personer med funktionsnedsättning utifrån ett habiliterande arbetsätt (förstudie)	Stiftelsen Bräcke diakoni, Göteborg	Förstudien vill undersöka arbetssättet med syfte att öka sysselsättningen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och arbeta för en socialt hållbar utveckling	Personer med funktionsnedsättningar som står långt från arbetsmarknaden
RUN 2019-00480	Destination Jonsered (förstudie)	Cupet i Partille ek.för. Partille	Projektet vill stärka samarbetet mellan företag, föreningar och kommun för att etablera Jonsered som turistdestination.	Arbetsökande nyanlända som är inskrivna på arbetsmarknadsenheten eller på Af.

RUN 2019-00484	Matbutiken – en social supermarket i tiden	Frälsningsarmén Borås, Borås	Projektet ska starta en social supermarket, en matbutik som hjälper både människor och miljö.	Människor som lever i en social och ekonomisk utsatthet och människor som behöver komma ut i t.ex. arbetsträning eller volontärarbete för att bryta sin isolering.
RUN 2019-00485	Nytänkande på arbetsmarknaden (förstudie)	Infoglob ek.för., Göteborg	Förstudien ska utröna vilken roll Göteborgs föreningsliv kan ha för att skapa arbete och möjligheter så att olikheter i sysselsättning/arbetslöshet utjämnas mellan svenskfödda och utländsfödda kvinnor och män.	Utrikesfödda kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden.
RUN 2019-00495	Back on track	Uddevalla pastorat, Uddevalla	Projektet syftar till att hjälpa människor i socioekonomiskt svaga områden till ett aktivt deltagande i samhället och att ta sig ur fattigdom och arbetslöshet.	Män/pappor
RUN 2019-00500	Simkunnighet för alla i Trollhättan	Trollhättans simsällskap, Trollhättan	Projektet ska rekrytera nya ledare, med olika etisk bakgrund, med ambition att bli idrottsledare och på så vis inkludera i föreningslivet och möjliga förebilder för medlemmar i föreningen.	Nyanlända, ungdomar, vuxna, barn som är födda i Sverige av utländska förädrar, främst från grupper där simkunnigheten är låg.
RUN 2019-00502	Lokal service på Koster	Kosteröarnas företagarförening, Strömstad	Genom projektet vill sökande bygga upp en lokal serviceverksamhet.	Lokala företag och föreningar som bedriver verksamhet på Koster.
RUN 2019-00504	Stallyckanmodellen	Stallyckans gård och ryttarförening, Borås	Projektet syftar till att tillgängliggöra djur och natur för personer med funktionsvariationer, eller personer som på annat vis exkluderas eller alieneras i samhället, runt om i landet.	Privatpersoner som har intresse av att starta verksamhet kring människa/djur, så kallad grön omsorg, landsbygdsföretagare som vill diversifiera sin befintliga verksamhet samt föreningar med intresse av att bedriva grön omsorg.
RUN 2019-00506	Hunger & Hållbarhet	Föreningen ätbart, Skövde	Projektet syftar till att minska matsvinnet genom att hämta upp osålda varor, forsla dessa till en lokal och paketera om i matkassar.	Primär målgrupp är socioekonomiskt svaga hushåll i Skövdes kommun. Vidare är målgruppen skolor, företag och socialtjänsten.
RUN 2019-00508	Ung Samverkan	MiM Kunskapscentrum, Göteborg	Projektet syftar till att skapa ett kooperativ och ett ASF som erbjuder trygga arbetsplatser åt nyanlända unga vuxna.	Unga vuxna som befinner sig i en asylprocess.

RUN 2018-00489	Gyllenbin	Stiftelsen Gyllenkroken	Projektet vill kombinera biodling och en meningsfull sysselsättning för målgruppen. De vill också undersöka förutsättningarna för nya former av socialt företagande.	Personer som har arabiska som modersmål.
RUN 2018-00506	Mötesplatsen Stationshuset	Kooperativet Kanalslussen	Syftet är att utveckla en ny verksamhet som leder till jobb åt personer som lever i utanförskap.	Nyanlända i Töreboda, nyanlända kvinnor i prioriteras från LSS och sociala myndigheter, arbetsförmedlingen och Försäkringskassan
RUN 2018-00511	Förstudie - Verkliga jobb	Studieförbundet Vuxenskolan Sjuhärad	I förstudien ska man undersöka behovet av en resurspool hos 75-100 soloföretagare i Marks kommun.	Soloföretagare som vill utveckla sin verksamhet och som kan ta emot praktikanter eller har ett rekryteringsbehov, skolungdomar eller arbetssökande
RUN 2018-00544	Förstudie: Hur utvecklar vi Reko-konceptet	Reko Skaraborg ideell förening	Se över framtida organisering och finansieringsmöjligheterna för att utveckla Reko till en hållbar organisation.	Lokala producenter, kunder
RUN 2018-00547	Sveas kaffe och mat	Sveas kaffe och mat ekonomisk förening	De vill etablera en verksamhet i en egen lokal och upparbeta arbetsträningsplatser och praktikplatser.	Medlemmar och stödmedlemmar i Sveas kaffe och mat och de personer som står långt från arbetsmarknaden.
RUN 2018-00549	Filmprojektet CHOCK	Sensus region Västra Sverige	Skapa en förståelse för flyktingarnas situation samt medverka till bättre integration genom att motverka diskriminering och rasism.	Unga (16 år och uppåt) i Borås med omnejd från olika delar av världen oberoende av etnicitet, religion eller politisk tillhörighet. Besökande som ser filmen.
RUN 2018-00550	Mashallah	Mashallahgruppen	Undersöka förutsättningarna att starta upp en verksamhet som i första hand kan erbjuda platser för arbetsträning som i förlängningen kan leda till anställning av personer i målgrupper.	Vuxna, utrikes födda, med högst 9 årig grundskola och begränsade kunskaper i svenska språket.
RUN 2018-00555	Utveckla Matbanken i Borås	Frälsningsarmén, Borås	Genom projektet skapas bättre förutsättningar att utveckla konceptet Matbanken och skapa en "Social Super Market" på ett mer professionellt sätt.	Ekonomiskt utsatta människor och människor som står långt från arbetsmarknad och arbetsgemenskap.
RUN 2018-00556	Vägen till arbete genom sociala	Returum ek för	Genom förstudien vill man utveckla en modell för samverkan mellan sociala företag och Mölndals kommun i	Tjänstemän i Mölndals stad, organisationer/företag kopplade till kreativt

	företag och kreativt återbruk i Mölndal		syfte att hitta nya möjligheter till jobb för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.	återbruk och arbetsintegration i Mölndal och personer med försörjningsstöd i Mölnda.
RUN 2018-00577	Yalla Hjällbo	Yalla Hjällbo	Syftet är att skapa förutsättningar för utrikes födda kvinnor, utan jobb och med kort utbildning, att kunna försörja sig själva och uppnå ekonomisk självständighet.	Långtidsarbetslösa kvinnor med utländsk bakgrund bosatta i Hjällbo.
RUN 2018-00583	Förstudie av kommande terminsverksamhet i Cirkuskvarnen i Grohed	Bohusläns cirkussällskap - Reinos Vänner	Syftet med förstudien är att organisera och realisera alla idéer kring den verksamhet som ska vara i Cirkuskvarnen.	Barn och unga med eller utan funktionsvariationer, med olika bakgrund, nationalitet, religion och könsidentitet.
RUN 2018-00585	Unga skapar tillit hos unga genom filmproduktion	Lokal-TV Uddevalla	Syftet är att fånga upp ungdomar i utanförskap eller som riskerar att hamna i utanförskap och engagera dem i filmprojekt.	Ungdomar mellan 16-20 år som bor i områdena Dalaberg och Tureborg i Uddevalla kommun.
RUN 2018-00586	Språk- och yrkesstödjande vägar inom ASF	ÅKE Ek för	Projektet ska utveckla och arbeta med en metod som ska minska risken för utrikes födda att hamna i en segregerad arbetssituation där språkutvecklingen stannar av eller inte går tillräckligt snabbt för att matcha de yrkeskunskaper de faktiskt har.	Utrikesfödda som är yrkesverksamma inom Vägen ut! Branneby/Gerlesborg.

Bilaga 2: Öppna svar i sin helhet (enkät med beviljade projekt)

Vilken typ av stöd om ja på frågan Har din organisation under de senaste tre åren erhållit andra medel av Västra Götalandsregionen (till exempel kulturprojekt eller organisationsbidrag)?

- Vi har fått medel av regionutvecklingsnämnden för ungdomsprojektet ”Tillsammans bygger vi”
- Vi fick 150.000 kr 2019 inget bidrag 2020 till sociala företag.

De som svarade annat på frågan Hur fick ni information om utlysningen?

- Mejl med info
- Vi blev tipsade av Hela Sverige ska leva Skaraborg
- Via Rf-Sisu

Finns det något övrigt som du vill bidra med vad gäller ansökningsprocessen?

- Det var en bra ansökningsblankett i sin helhet
- Bra med informationsmöten på orten det underlättar när man har frågor
- Väldigt bra uppstartsmöte med alla som fått projekt beviljade. Men kanske inte svar på frågan då det mötet ägde rum efter ansökningsprocessen, men jag svara så i alla fall
- Jag upplever att en del projekt var för att skapa jobb åt sig själv. Vårt projekt går ut på att så många som möjligt som står långt från att få ett jobb skall få chansen till att arbetsträna och om möjligt få ett jobb. Vi har idag cirka tio anställda med lön.
- Nej.

Ge gärna exempel på utmaningar om ja på frågan Har ni mött några utmaningar under genomförandet?

- Corona Covid-19 är en stor utmaning, eftersom den har begränsat projektet väldigt mycket. Vi kan inte göra företagsbesök som planerat, inte heller utbildningsinsatser t.ex. LABC, via Röda Korset, herrfrukostar med inspirerande gäster samt andra gruppaktiviteter.
- Krånglig procedur för att få del av de beviljade medlen/pengarna
- Ett virus från Wuhan som rört till allting
- Svårt att separera arbetstid som lägga på projektet. Svårt att ha separat redovisning i bokföringen i en större organisation.
- Fördröjningar i och med Covid-19
- förändring pga covid 19
- Kontakter med den sociala omvärlden. (Personer/organisationer inom funktionsnedsättning)
- Språk och kulturskillnaderna. Det var ett tvåspråkigt projekt. Det behövdes många styrgruppsmöten för att få förståelse från båda håll.
- Vikten av projektledare är tydlig. Vår projektledare slutade under projekttiden.
- Svårt att arbeta med personer som har missbruksproblem.
- Corona och Covid-19 har påverkat såväl uppstart som genomförande genom att påverka möjligheterna till fysiska möten.

Finns det något övrigt som du vill bidra med kopplat till genomförande och resultat?

- Projektet behöver mera tid för att kunna genomföra de jobbfrämjande aktiviteter som bl.a. genomförs via arbetsplatsbesök, utbildningsinsatser samt andra gruppaktiviteter. Vi hoppas på en avsevärt förbättrad situation i fråga om Corona Covid-19, för att vårt projekt skall kunna bli till hjälp, i en större utsträckning, än det hitintills har blivit, även om några har kommit fram till anställningsintervju och någon erhållit säsongsarbete.
- tydlig projektplan underlättar arbetet
- träffa andra beviljade projekt”
- Ja, men det vill vi återkomma till senare.
- Fantastiskt när vi kan anställa någon
- Nej.

Finns det något övrigt som du vill bidra med till utvärderingen?

- Projektet drivs framåt med individriktade insatser i stället för gruppaktiviteter, med stort fokus på internet samt bearbetande av nätverk. En man har tagit med sin tonårs son för att se om sonen kan erhålla stöd i dennes studier. En annan man har frågat om hans vuxna son kan få ingå i projektet och erhålla hjälp med att söka och hitta arbete. En tredje man har tagit med sig en arbetslös kamrat för att denne skall få möjlighet att ingå i projektet. Detta får anses vara ringar på vattnet, från vårt lokala arbete mot fattigdom och samhällsligt utanförskap.
- Det är väl använda pengar att uppmuntra många entreprenörer att komma igång. Allt blir inte perfekt på en gång utan man lär sig under processens gång
- Med risk för att bli tjugig; Träffa andra föreningar som fått projekt beviljad
- Hoppas på hjälp med redovisningen och koppling till finansiering i annat än pengar.
- Fortsatt löpande samråd och samverkan med VGR.
- Tackar för det stöd vi fick, det var ovärderligt!
- Alltid lätt att få kontakt med VGR vid behov. Det uppskattas mycket.
- Fick inget bidrag 2020 men sökt via arvsfonden.
- Nej.

Bilaga 3: Öppna svar i sin helhet (enkät med sökande som fick avslag)

De som svarade annat om ja på frågan Deltog er förening i några aktiviteter om utlysningen inför att er ansökan skickades in.

- Tyvärr så såg vi utlysningen lite sent och hann därför inte delta men generellt sett så uppskattar vi verkligen att denna form av förinformation erbjuds!
- Har pratat med handläggare i telefon. Hann inte delta i möte tyvärr

Vad specifikt saknades om nej på frågan om Anser du att ni fick hjälp av aktiviteterna att få fram ansökan?

- De var inte riktigt positiva till oss som organisation eftersom vi inte ville bli styrda.
- Under aktiviteterna trodde personalen på vår idé för ansökan och uppmanade oss att söka, men i avslaget angavs att det var en typ av verksamhet som inte kunde få stöd i utlysningen. Hade varit bra att få den informationen tidigare så att vi hade kunnat omformulera idén eller söka på annat håll.
- Visste inte att man fick den hjälpen!

De som svarade annat på frågan Vad kom upp i samtalet om ja på frågan har delregional nivå varit i kontakt med er efter avslag.

- Arbetet präglas av ett "inre gäng" som ser sig som ägare av dessa medel.
- Vi skulle bli kontaktade för att titta på annan typ av projekt i framtiden
- Vi har svårt att förstå hur man väljer vem som får. Vi tycker att man skulle dela ut bidraget till de som får så många som möjligt i jobb
- Knapphändig info och inte egentligen svar på varför bara att det var många sökande. Vi var besvikna efter meddelandet även om vi förstår att inte allt kan gå igenom så hade vi rätt förutsättningar kopplat till utlysningen.
- Har inte fått veta något om skälen för avslag

Vad anser du om återkopplingen efter avslag?

- Dåligt vi fick ingen förklaring till beslut varför bli avslag?
- Kortfattad och knapphändig. Ringde själv och blev hänvisad till annat tillfälle. Har därefter inte följt upp. Vi har för avsikt att söka fler bidrag så återkoppling måste vi prioritera bättre själva
- Tycker att när man har lagt tid på sin ansökan så borde en återkoppling göras för att veta orsaken till avslaget. Detta för att veta inför framtida ansökningar och för att få mer erfarenhet.
- Dålig eller ingen. Det borde ske ett lärande för att lära upp nya.
- Obefintlig, skulle vara bra att veta varför vi fick avslag, vi kompletterade ansökan men fick inte reda på om det var tillräckligt.
- Ganska dålig. Fick bara ett standardiserat svar samt info om att det var fel sorts inriktning på ansökan.
- Det hade varit bra med återkoppling varför ansökan avlogs och vad man behöver tänka på inför en förnyad ansökan.
- Ingen återkoppling
- Bristfällig

- Dålig eftersom det inte var någon.
- Det funkade bra till en början, men tror att mycket rann ut i sanden i och med Corona. Vi skulle blivit inbjudna till ett möte för dialog kring andra projekt, men det blev aldrig av.
- Så där.
- Ingen
- Se ovan (Svarade där "Knapphändig...")
- Bra att återkoppling görs
- Det fanns ingen återkoppling. Det skulle varit fint att få ett gensvar kring om vår ide ansågs bra och vad som var anledningen till avslaget. Min uppfattning är att de beviljade handlade om att skapa arbetstillfället trots att motiven kunde vara mycket bredare än så. Vi ansåg att vår idé var utmärkt för det samhälle vi lever i och det politiker och målsättningar strävar efter. Kanske var ansökan för otydlig. Vi vet ej.
- Inte speciellt konkret
- Vi fick ett besked att ansökan var avslagen. Hade önskat en förklaring

Något annat ni vill framföra kopplat till utlysningen Samhällsentreprenörskap?

- Vi har många åriga erfarenhet att jobba med målgruppen speciellt kvinnor att starta eget, men vi har ingen ekonomiska råd att driva projekt hell utan projektmedel tyvärr !
- Begreppet Samhällsentreprenörskap är ett dåligt definierat begrepp. Tolkas av de som bereder ansökningarna.
- Jag tyckte att det var bra genomgång och vi fick reda på vad som var viktigt att skriva, tyvärr fick vi inte reda på vad det vad som saknades.
- Vi fick istället stöd via VGR/ RUN för förstudien, då vi kontaktade dem efter avslaget från Samhällsentreprenörskap.
- Vårt projekt handlade om människor med funktionshinder, något som tyvärr samhället saknar förståelse för när det gäller för dessa människor att få ett meningsfullt arbete. Man borde stimulera bildandet av sociala företag och därmed bidra till och bekräfta det värdefulla arbete som frivilliga och föreningar gör. Ett samarbete mellan arbetsförmedlingen, kommunen och ideella föreningarna skulle kunna leda till att de utsatta blev de utvalda.
- Saknade tydlig bekräftelse på inskickade ansökningar.
- Vi har vänt oss till arvsfonden för bidrag har inte fått besked om vi får några pengar.
- Tycker det känns tråkigt att man jobbar aktivt för att utveckla landsbygden och turism och att man inte får något stöd, när man ändå färdigställer sina projekt.
- Bättre proaktivitet och hjälp / feedback från handläggare före deadline/ coaching . Nu var det bara plötsligt och utan kontakt ett kort avslag. Vi är inte vana vid denna typ av handläggning/ bemötande vid projektansökningar.
- Inledande info möte tillsammans med övriga som beviljats projektmedel var väldigt givande. Hade varit spännande att ha ff kontakt
- Utlysningen var väldigt bred och vad vi förstod så inkom det mååånga ansökningar. Som studieförbund kände vi att nästan det mesta av våra projektidéer skulle kunna gå att ansöka om i en sådan här bred utlysning så kanske skulle det vara bättre att dela upp den i två olika inriktningar eller ge en mer detaljerad beskrivning av vad som är intressant för er men samtidigt hålla er öppna för olika ingångar och områden.
- Det behövs en mycket bättre utbildning/kurs i hur man skriver och ansöker om detta och andra bidrag. De stora organisationerna som kan anställa professionella "ansökare"

har en fördel vi små inte har som oftast sköter all operativ verksamhet med samma person som gör administration. En återkoppling hade också kunnat ge lärarik feedback.

Övrigt

Kopplat till enkäten inkom svar utanför enkäten. Där angavs bland annat att avslaget har "gett oss en känsla som om att vi har tappat lusten att vara intresserad att söka igen hos dem. Eftersom vi har lagt så mycket tid och energi på en sådan för samhällets viktig insats för att det skulle kunna hjälpa många kvinnor som idag står utan från arbetsmarknaden och samhället. Men svaret på avslaget från samhälls-entreprenörskap var tyvärr utan någon motivering."

2020-09-02

Dokumentnamn: Utvärdering av 2018 och 2019 års utlysningar inom Samhällsentreprenörskap

Kontaktperson: Monica Emanuelsson, Koncernkontoret, Data och analys

Du kan ladda ner fler exemplar på www.vgregion.se/analysporten